

Research Article

The effect of management ability on the increase of investment in intellectual capital in companies listed on the Tehran Stock Exchange, emphasizing the role of the CEO's job concern

Seyed Hesam Vaghfi: Assistant Professor, Department of Accounting, Payam Noor University, Tehran, Iran.

vaghfi@pnu.ac.ir

Mohamad Reza Sabz Alipoor: Master of Accounting, Payam Noor University, Tehran, Iran.

sabzali@gmail.com

Seyed ehsan Hosseini: Assistant Professor, Accounting Department, Faculty of Administrative Sciences, Imam Reza International University, Mashhad, Iran.

ehsan.hosseini@imamreza.ac.ir

Zeynab Nourbakhsh Hosseiny : Lecturer, Department of Accounting, Technical and Vocational University (TVU), Tehran, Iran.

znoorbakhsh@tvu.ac.ir

Abstract

The management's ability to use resources, through creating a sustainable competitive advantage, is a factor in increasing intellectual capital and, as a result, increasing the value of the company, and capable managers have more motivation to invest more favorably in intellectual assets, which can also improve the company's performance. The purpose of this research is to investigate the effect of management ability on the increase of investment in intellectual capital according to the life cycle of companies listed on the Tehran Stock Exchange. The current research is applied in terms of purpose, and in terms of methodology, it is descriptive of causal (post-event) correlation. To test the hypotheses of the research, 149 companies were selected from 2012 to 2021 using the systematic elimination sampling method from among all the companies admitted to the Tehran Stock Exchange. To test the hypotheses of this research and determine the relationship between independent and dependent variables, econometric models have been used and the relevant hypotheses have been investigated using the panel multivariate regression method. The findings of the research show that management ability increases intellectual capital. Also, the CEO's job concern (the CEO's lack of influence) increases the positive effect between management ability and intellectual capital. Contrary to that, the job concern of the CEO (the decline stage of the company in the life cycle) does not have a significant effect on the relationship between management ability and the increase of intellectual capital.

Keywords: Management ability, Intellectual capital, CEO Job concern, Intellectual capital, Investment increase.

Introduction

The life of companies depends on the proper performance of managers in the current business environment, and management is the most important factor in the success of

companies in attracting investment and profitability. The future of companies depends on the decisions made by the management. Management guides the process of moving from the current situation to the

[†] Corresponding author

2322-3405 © The author(s) Publisher: University of Isfahan

This is an open access article under the [CC-BY-NC 4.0 License](https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/)

 [10.22108/FAR.2024.139824.2019](https://doi.org/10.22108/FAR.2024.139824.2019)

desired situation. Managers are considered key to improving the performance of the organization and the decisions they make are influential in the success or failure of the organization (Ghanizadeh et al., 2021: 6). Considering the objectives of the research and paying close attention to the issue that if company managers have a dual role, they will have a significant influence on the board of directors and their job concerns may be less, and on the other hand, in the life cycle of the company, the management's job concerns are different; Therefore, in this research, the effect of management ability on the amount of investment on intellectual capital has been examined, and the role of the life cycle of the decline stage as a criterion influencing the manager's job concern, as well as the CEO's lack of influence in the board of directors, the second criterion of management's job concern, has been considered as a moderating variable. The main research question is whether management ability has a significant effect on increasing investment in intellectual capital. Does management job concern have a significant effect on the relationship between management ability and intellectual capital investment or not?

Methods & Material

The current research is a type of applied research in terms of classification based on

the objective. Also, the current research is correlational in terms of method and nature. In this research, the aim is to investigate the effect between variables. For this purpose, according to the measurement scales of the variables, appropriate indicators are selected. The data measurement scale is relative. The research method is inductive, in which the theoretical foundations and background of the research are collected through the library, articles, and the Internet, and in the rejection or proof of the research hypotheses by applying appropriate statistical methods, inductive reasoning is used in the generalization of the results. Since the variables are not manipulated and there are no laboratory conditions, this research is a type of descriptive (non-experimental) research. To carry out the hypotheses in this research, the significance test of F in multiple regression is used using Eviuse software, and EXCEL software is used to create the required database.

Findings

To review and analyze the preliminary data, firstly, the information related to the descriptive statistics of the dependent and explanatory variables studied in this research is presented in Table 4 to obtain a general overview of the data analyzed in this research.

Kurtosis	Skewness	Standard deviation	Minimum	Maximum	Middle	Mean	Sign
0.88	0.16	0.14	-0.048	0.57	-0.002	0.000	Ability
14.03	4.000	0.22	0.000	1.000	0.000	0.05	Lifecycle*Ability
1.91	1.98	0.36	0.000	-1.000	0.000	0.15	Duality *Ability
36.02	2.21	5.54	-62.59	55.92	4.2	5.22	Ic
0.97	0.54	0.15	-0.58	0.67	0.12	0.14	Roa
0.73	0.15	0.2	0.03	1.82	0.56	0.56	Lev
0.96	0.84	1.69	10.17	21.33	14.38	14.64	Fs
-0.52	-0.58	0.38	2.4	4.25	3.69	3.61	Age
287.74	12.48	0.69	-0.91	18.17	0.27	0.36	Sg
152.29	9.46	3.45	0.58	76.63	1.69	2.65	Br
-1.742	-0.52	0.48	0.000	1.000	1.000	0.62	Sos
0.15	-0.22	0.18	0.000	1.000	0.60	0.66	Lob

Conclusion & Results

According to the above table, the main central index is the average, which indicates the

balance point and the center of gravity of the distribution and is a good indicator to show the centrality of the data. For example, the

average value for the board independence variable is equal to (0.66), which shows that most of the data are concentrated around this point. In general, dispersion parameters are a measure to determine the degree of dispersion from each other or the degree of dispersion of them compared to the average. One of the most important dispersion parameters is the standard deviation. The value of this parameter for the intellectual capital variable is equal to 5.54 and for asset return is equal to 0.15, which shows that these two variables have the highest and lowest standard deviation, respectively.

The results of the first hypothesis of the research are in line with the stated theoretical foundations and the results of the research of Nadeem et al. (2021) and Jalalian and Jamie (2019). Based on the analysis of the second hypothesis, it can be stated that the job anxiety caused by the company's urgency in the period of decline cannot significantly moderate the effect of management ability and intellectual capital. This result does not match the theoretical foundations of the research. It was stated that the life cycle of the

company affects management opportunities to manage ongoing projects and reduce costs to increase intellectual capital. So, the second hypothesis is not accepted. The results of this hypothesis are related to the results of the research of Esnaashari & Naderi Nooreyni (2016) and Narayan et al. (2017). Finally, with the analysis obtained from the third hypothesis, it can be said that following the theoretical foundations, the CEO's job anxiety caused by his lack of influence on the board of directors will have a significant effect on the relationship between management ability and the amount of investment in intellectual capital, and as a result, the third hypothesis of the research is accepted. In the analysis of this result, it can be stated that more capable CEOs invest more in intellectual capital, and in this regard, it can be expected that when the CEO's job concerns are really low (due to other factors), the link between the CEO's ability and intellectual capital investments will be less strong (Yuan, et al, 2019). The results of this hypothesis are in line with the research results of DeGeorge et al. (2013).

مقاله پژوهشی

تأثیر توانایی مدیریت بر افزایش سرمایه‌گذاری در سرمایه‌فکری در شرکت‌های پذیرفته‌شده

بورس اوراق بهادار تهران با تأکید بر نقش نگرانی شغلی مدیرعامل

سید حسام وقفی: استادیار گروه حسابداری، دانشگاه پیام نور، تهران، ایران.

vaghfi@pnu.ac.ir

محمد رضا سبز علی‌پور: کارشناس ارشد حسابداری، دانشگاه پیام نور، تهران، ایران.

sabzali@gmail.com

سید احسان حسینی: استادیار گروه حسابداری، دانشکده علوم اداری دانشگاه بین‌المللی امام رضا (ع)، مشهد، ایران.

ehsan.hosseini@imamreza.ac.ir

زینب نوربخش حسینی ^{id}: مربی گروه حسابداری، دانشگاه فنی و حرفه‌ای، تهران، ایران.

znoorbakhsh@tvu.ac.ir

چکیده

توانایی مدیریت در استفاده از منابع، از طریق ایجاد مزیت رقابتی پایدار، عاملی برای افزایش سرمایه‌فکری و در نتیجه افزایش ارزش شرکت است و مدیران توانمند انگیزه بیشتری برای سرمایه‌گذاری مطلوب‌تر در دارایی‌های فکری دارند که این می‌تواند عملکرد شرکت را بهبود بخشد. هدف این پژوهش بررسی تأثیر توانایی مدیریت بر افزایش سرمایه‌گذاری در سرمایه‌فکری با توجه به نگرانی شغلی مدیرعامل در شرکت‌های پذیرفته‌شده در بورس اوراق بهادار تهران است. پژوهش حاضر از لحاظ هدف، کاربردی و از بعد روش‌شناسی، توصیفی همبستگی از نوع علی (پس‌رویدادی) است. برای آزمون فرضیه‌های پژوهش، تعداد ۱۴۹ شرکت در بازه زمانی سال‌های ۱۳۹۰ تا ۱۴۰۰ با استفاده از روش نمونه‌گیری حذف سیستماتیک از بین تمام شرکت‌های پذیرفته‌شده در بورس اوراق بهادار تهران انتخاب شدند. برای آزمون فرضیه‌ها از روش رگرسیون خطی چندمتغیره پانل با نرم‌افزار ایویوز استفاده شد. یافته‌های حاصل از پژوهش بیان می‌کنند توانایی مدیریت موجب افزایش سرمایه‌فکری می‌شود. همچنین، نگرانی شغلی مدیرعامل (عدم نفوذ مدیرعامل) تأثیر تعدیل‌کننده بر رابطه بین توانایی مدیریت و سرمایه‌فکری دارد؛ برخلاف آن، نگرانی شغلی مدیرعامل (مرحله افول شرکت در چرخه عمر) بر رابطه توانایی مدیریت و افزایش سرمایه‌فکری تأثیر معنی‌داری ندارد.

واژه‌های کلیدی: توانایی مدیریت، سرمایه‌فکری، نگرانی شغلی مدیرعامل، سرمایه‌فکری، افزایش سرمایه‌گذاری

۱- مقدمه

برای استمرار و استقرار خود با چالش‌های نوینی مواجه‌اند، برون‌رفت از این چالش‌ها نیازمند توجه بیشتر به توسعه و تقویت مهارت‌ها و توانایی‌های درونی است که این کار از طریق مبانی دانش‌سازمانی و سرمایه‌فکری

در عصر فرارقابلی امروز، سازمان‌ها با محیطی روبه‌رو هستند که مشخصه آن افزایش پیچیدگی، جهانی‌شدن و پویایی است. با توجه به اینکه سازمان‌ها

وضعیت مطلوب را هدایت می‌کند. مدیران کلیدی برای ارتقای عملکرد سازمان به شمار می‌روند و تصمیماتی که می‌گیرند در شکست یا موفقیت سازمان تأثیرگذار است (غنی‌زاده و همکاران، ۱۴۰۰). با توجه به اهداف پژوهش و دقت به این مسئله که مدیران شرکت‌ها اگر دارای نقش دوگانه باشند نفوذ چشمگیری در هیئت‌مدیره خواهند داشت و نگرانی‌های شغلی آنها ممکن است کمتر باشد و همچنین با توجه به اینکه در چرخه عمر شرکت نگرانی‌های شغلی مدیریت متفاوت است، در این پژوهش تأثیر توانایی مدیریت بر میزان سرمایه‌گذاری بر سرمایه فکری بررسی شده است؛ به طوری که نقش چرخه عمر مرحله افول به عنوان یک معیار تأثیرگذار بر نگرانی‌های شغلی مدیر و همچنین عدم نفوذ مدیرعامل در هیئت‌مدیره معیار دوم نگرانی‌های شغلی مدیریت به عنوان متغیر تعدیل‌گر مدنظر قرار گرفته است. بدین ترتیب، سؤال اصلی تحقیق این است که آیا توانایی مدیریت بر افزایش سرمایه‌گذاری در سرمایه فکری تأثیر معناداری دارد و آیا نگرانی‌های شغلی مدیریت بر رابطه توانایی مدیریت و سرمایه‌گذاری بر سرمایه فکری تأثیر معناداری دارد یا خیر.

۲- مبانی نظری پژوهش

وجود نظام مدیریتی مقتدر و کارآمد یکی از سرمایه‌های انسانی است که نقش مهمی در تبدیل منابع شرکت به درآمد و خلق ثروت برای سهامداران دارد و همچنین می‌تواند حیات بالنده و رو به رشد سازمان‌ها را تضمین کند. در صورت اقتدار و توانمندی رکن مدیریتی سازمان‌ها است که می‌توان حسن عملکرد و موفقیت سازمان‌ها را در شرایط فعلی انتظار داشت. توانایی و قابلیت‌های فردی از جمله عوامل بسیار مهمی هستند که می‌توانند هر فردی را به موفقیت برسانند (Kreitner & Kinicki, 2001).

کارایی و توسعه هر سازمان تا حد زیادی به استفاده

صورت می‌گیرد و سازمان‌ها از آنها برای رسیدن به عملکرد بهتر در دنیای کسب و کار استفاده می‌کنند. دانش و سرمایه فکری نیز به عنوان استراتژی‌های پایدار برای حصول و نگهداری مزیت رقابتی سازمان‌ها تشخیص داده شده‌اند (Guthrie et al., 2012). حسابداری سرمایه فکری از جمله شاخصی است که برای دستیابی به پایداری و توسعه پایدار شرکت‌ها نیاز است. علاقه فزاینده‌ای به تکنیک‌های جدید حسابداری سرمایه فکری به عنوان روشی برای اندازه‌گیری و گزارش طیف عوامل انسانی و مبتنی بر دانش وجود دارد که ارزش اقتصادی پایدار ایجاد می‌کند. همچنین، سرمایه فکری به طور گسترده به عنوان یک منبع مهم در ایجاد ارزش و مزیت رقابتی برای شرکت‌ها شناخته شده است؛ به گونه‌ای که در عصر رقابت جهانی و اقتصاد دانش، عوامل کلیدی تعیین‌کننده موفقیت رقابتی ملی و شرکتی دیگر منابع طبیعی و سرمایه سنتی نیست؛ بلکه ایجاد و استفاده از دانش جدید است (شیرمحمدی، ۱۴۰۲). محور وظیفه سازمان‌ها فقط تولید خدمت یا محصول نیست؛ بلکه باید ارزش افزوده خلق کنند تا بتوانند در شرایط جدید پایدار بمانند. به همین علت، سرمایه فکری به عنوان یکی از مهم‌ترین عوامل ایجاد ارزش افزوده و پایداری، اهمیت فزاینده‌ای برای شرکت‌ها دارد (Young Chu, 2006).

هسته مرکزی هر شرکت، مدیریت و تصمیم‌های آن است و ویژگی‌های رفتاری دخیل در شخصیت مدیران موجب جهت‌دهی به تصمیم‌گیری آنان می‌شود (جانعلی‌زاده و همکاران، ۱۴۰۳). حیات شرکت‌ها به عملکرد مناسب مدیران در فضای کسب و کار کنونی وابسته است و مدیریت مهم‌ترین عامل موفقیت شرکت‌ها در جذب سرمایه‌گذاری و سودآوری است. آینده شرکت‌ها در گرو تصمیماتی است که مدیریت اتخاذ می‌کند. مدیریت روند حرکت از وضع موجود به سوی

صحیح از نیروی انسانی و سرمایه‌فکری بستگی دارد. مدیران در سازمان‌ها، تدوین‌کنندگان خط‌مشی و صاحبان قدرت هستند و عملکرد سازمان‌ها با قدرت آنان در ارتباط است. مدیران با به‌کارگیری منابع قدرت می‌توانند زمینه‌رشد و تعالی یا زمینه‌انحراف و فساد سازمان را فراهم آورند و این امر به ماهیت وجودی و چگونگی استفاده از قدرت و منابع آن بستگی دارد. اندازه‌گیری توانایی یا استعداد مدیریتی، مانند بررسی تمرکز مدیریتی، عملکرد شرکت، تصمیمات سرمایه‌گذاری، جبران خسارت‌ها، حاکمیت شرکتی و تفاوت‌های بهره‌وری در بین کشورها، مرکز سؤال‌های بسیاری از پژوهش‌ها هستند (ایزدی‌نیا و همکاران، ۱۳۹۳). برای اندازه‌گیری توانایی مدیریتی، پژوهشگران عمدتاً بر شاخص‌هایی مانند اندازه شرکت، عملکرد غیرعادی گذشته، خسارت‌ها، دوران تصدی، تحصیلات و ... تأکید داشتند و نیز از ابزار تحلیل پوششی داده‌ها^۱ در داخل یک صنعت خاص استفاده می‌کردند. تحلیل پوششی داده‌ها یک روش برنامه‌ریزی خطی است که با استفاده از اطلاعات سازمان‌ها و واحدهای تولیدی به‌عنوان واحدهای تصمیم‌گیرنده، اقدام به ساخت مرز کارایی می‌کند. این مرز براساس اطلاعات در قالب نهاده‌ها و ستانده‌ها و براساس نتایج برنامه‌ریزی خطی مثالی ساخته می‌شود و درواقع درجه عدم کارایی هر واحد تصمیم‌گیرنده به میزان فاصله واحد مزبور تا مرز کارایی است (ایزدی‌نیا و همکاران، ۱۳۹۳).

دمرجیان و همکاران (2012) روش جدیدی برای اندازه‌گیری توانایی مدیریت براساس کارایی مدیران در تبدیل منابع شرکت به درآمد در صنایع همگن معرفی کردند. آنها انتظار داشتند مدیران با توانایی بیشتر نسبت به مدیرانی که توانایی کمتری دارند، از تکنولوژی‌های

روز و روند صنعت آگاهی بیشتری داشته باشند و به‌طور قابل‌اتکاتری بتوانند تقاضا برای محصولات را پیش‌بینی و در پروژه‌های با ارزش‌تری سرمایه‌گذاری کنند و همچنین، کارمندان و نیروی انسانی خود را به‌صورت کاراتری مدیریت کنند. به عبارت دیگر، مدیران تواناتر می‌توانند با منابع در اختیارشان بیشترین درآمد را کسب کنند و یا برعکس، منابع موردنیاز را برای کسب میزان مشخصی از درآمد، حداقل کنند (Demerjian et al., 2012). تصمیمات مدیران در دست‌کاری فعالیت‌های واقعی برای رسیدن به اهداف سودآوری شرکت، با توجه به چشم‌انداز آتی شرکت و صنعت صورت می‌پذیرد. مدیران توانمند می‌توانند به‌سرعت شناخت کافی از شرکت و صنعت کسب کنند، تقاضا برای محصول را پیش‌بینی و در پروژه‌های ارزش‌افزوده سرمایه‌گذاری کنند، کارمندان خود را به‌خوبی مدیریت کنند و فرصت‌های به‌دست‌آمده را غنیمت بشمرند و تصمیم‌های بهینه‌تری اتخاذ کنند؛ بنابراین، مدیران توانمند شرکت‌های خود را به‌صورت کاراتر اداره می‌کنند. مدیران توانا برای افزایش سودآوری شرکت و جلب رضایت سهامداران، برنامه‌ریزی منظم دارند و تصمیم‌بهبهینه‌تری اتخاذ می‌کنند. مدیران با توانایی بالاتر، قادر به پیش‌بینی تغییرات در شرایط اقتصادی هستند که می‌تواند بر فعالیت‌های شرکت تأثیرگذار باشد و به‌منظور جلب اعتماد سرمایه‌گذاران، اطلاعات با کیفیت‌تری را در اختیار آنها قرار می‌دهند. با کاهش عدم تقارن اطلاعاتی، کارایی اطلاعاتی قیمت سهام و به‌تبع آن کارایی معاملاتی سرمایه‌گذاران، افزایش و پس از آن، تأخیر در تعدیل قیمت سهام کاهش می‌یابد (فیل‌سرائی، ۱۴۰۲).

مدیران توانا بهتر می‌توانند روند توسعه صنعتی و فناوری را درک کنند، نیازمندی‌های متقاضیان محصول‌ها و کارمندان را تشخیص دهند، قضاوت بهینه‌تری داشته باشند، تصمیمات دقیق‌تری برای ارتقای عملکرد شرکت

^۱ DEA

اجازه می‌دهد تأثیر بیشتری بر تصمیم‌گیری استراتژیک داشته باشند (Chao, Hu, Munir & Li, 2017)؛ Krause, Semadeni & Cannella Jr, 2014). در ادبیات به خوبی ثابت شده است که سیاست‌های مالی یک شرکت از یک الگوی مورد انتظار در مراحل مختلف چرخه عمر شرکت به دلیل ظرفیت‌ها و منابع متمایز، پیروی نمی‌کند (Porter, 2008; Faff et al., 2016). برای مثال، رویچودوری (2006) استدلال می‌کند شرکت‌ها در مراحل معرفی و رشد چرخه عمر خود سرمایه‌گذاری بیشتری انجام می‌دهند؛ در حالی که شرکت‌های بالغ بر حفظ دارایی‌های خود تمرکز می‌کنند. فاف و همکاران (2016) استدلال می‌کنند شرکت‌های جوان تر با دسترسی محدود به بازار سرمایه به دلیل عدم شهرت در میان تأمین‌کنندگان مواجه‌اند؛ در نتیجه، مدیرعامل شرکت‌هایی که در مرحله افول هستند، با نگرانی شغلی روبه‌رو خواهند شد که در تصمیم‌گیری آنها دربارهٔ بهبود سرمایه‌گذاری شرکت تأثیرگذار است. با توجه به مطالب گفته‌شده و مبانی نظری پژوهش، فرضیه‌هایی به شرح زیر مطرح می‌شوند:

فرضیه اول: توانایی مدیریت بر بهبود سرمایه‌گذاری در سرمایه‌گذاری شرکت تأثیر معناداری دارد.

فرضیه دوم: نگرانی شغلی مدیرعامل (مرحله افول شرکت در چرخه عمر) بر رابطه توانایی مدیریت و سرمایه‌گذاری شرکت تأثیر معنادار و تضعیف‌کننده دارد.

فرضیه سوم: نگرانی شغلی مدیرعامل (عدم نفوذ مدیرعامل) بر رابطه توانایی مدیریت و سرمایه‌گذاری شرکت تأثیر معنادار و تضعیف‌کننده دارد.

۳- پیشینه تجربی

۳-۱- پیشینه داخلی

جانعلی‌زاده و همکاران (۱۴۰۳) نقش تأمین مالی توسط مدیران عامل خودشیفته را در کارایی

اتخاذ کنند و اثر بلندمدت اقدام خود را از قبل پیش‌بینی کنند؛ بنابراین، آنها به دنبال سودآوری بیشتر و دستیابی به اهداف سود در بلندمدت خواهند بود. بنابراین، انتظار می‌رود توانایی مدیر در استفاده از منابع، از طریق ایجاد مزیت رقابتی پایدار، عاملی برای افزایش سرمایه‌گذاری و در نتیجه افزایش ارزش شرکت باشد و بدین ترتیب احتمال ورشکستگی شرکت‌ها را در بازار رقابتی امروزی کاهش دهد. یافته‌های تجربی زیادی (همچون Thomas J. Chemmanur & Paeglis, 2005; Andreo et al., 2013) نیز هم‌راستا با دیدگاه مبتنی بر منابع^۱، نشان‌دهنده اهمیت توانایی مدیران در افزایش سرمایه‌گذاری و موفقیت شرکت‌ها است. نتایج برخی از پژوهش‌های داخلی نیز همچون ممتازیان و کاظم‌نژاد (۱۳۹۵) نشان می‌دهند توانایی مدیران یکی از عواملی است که موجب بهبود سرمایه‌گذاری و عملکرد مالی شرکت‌ها می‌شود. به‌طور خلاصه، یافته‌های تجربی حاکی از آن است که توانایی مدیران موجب افزایش سرمایه‌گذاری و عملکرد شرکت‌های پذیرفته‌شده در بورس اوراق بهادار شده است. همچنین انتظار می‌رود چرخه حیات شرکت بر فرصت‌های مدیریت برای ادارهٔ پروژه‌های در حال اجرا و کاهش هزینه‌ها به‌منظور افزایش سرمایه‌گذاری اثرگذار باشد (Demerjian et al., 2012). یکی از استدلال‌های اساسی این است که مدیران عامل توانمندتر سرمایه‌گذاری بیشتری در سرمایه‌گذاری انجام می‌دهند. همچنین، می‌توان انتظار داشت وقتی نگرانی‌های شغلی مدیرعامل واقعاً کم باشد (به دلیل عوامل دیگر)، پیوند بین توانایی مدیرعامل و سرمایه‌گذاری‌های سرمایه‌گذاری کمتر قوی خواهد بود.

این با مطالعات قبلی مطابقت دارد (برای مثال، Yuan et al., 2019). همچنین، بیان می‌شود رهبری دوگانه مدیرعامل، قدرت مدیرعامل را افزایش می‌دهد که به آنها

¹ A resource-based perspective

مراحل بلوغ، افول و رشد است. بررسی تأثیر هم‌زمان و تعاملی انعطاف‌پذیری مالی و کارایی مدیریت بر عملکرد مالی شرکت نشان می‌دهد که اگر تأثیر یکی از آنها ضعیف باشد و دیگری مؤثر و کارا باشد، در این صورت همانند چتری دیگری را پوشش می‌دهد.

بنابراین قدیم و همکاران (۱۴۰۱) تأثیر سرمایه‌فکری بر گزارشگری عملکرد پایداری تجاری و استراتژی کسب‌وکار را بررسی کردند. نتایج نشان دادند ضریب ارزش افزوده فکری و عناصر آن دارای تأثیر مثبتی بر گزارشگری عملکرد پایداری شرکت‌ها دارند و نیز ضریب سرمایه‌فکری و کارایی سرمایه‌ساختاری و فیزیکی تأثیر مثبتی بر استراتژی آینده‌نگرانه دارند؛ اما کارایی سرمایه انسانی تأثیری بر استراتژی کسب‌وکار ندارد که در راستای شفافیت اطلاعاتی بیشتر، لزوم آگاه‌سازی و استانداردگذاری گزارش سرمایه‌فکری در گزارش‌های مالی را می‌طلبد.

دربندی فراهانی و همکاران (۱۴۰۱) مطلوبیت سنجش و گزارشگری ابعاد سرمایه‌فکری بر ابعاد حسابداری پایداری با تعدیل‌گری مدیریت دانش سازمانی را بررسی کردند. نتایج نشان دادند سنجش و افشای ابعاد سرمایه‌فکری برای ابعاد حسابداری پایداری مالی دارای مطلوبیت نهایی مثبت و معنادار است و با ورود متغیر مدیریت دانش سازمانی برای غلبه بر موانع و چالش‌های شناسایی سرمایه‌فکری، مطلوبیت نهایی و شدت رابطه مستقیم موجود افزایش یافته است و شرکت‌ها می‌توانند به سطح بالاتری از کیفیت گزارشگری پایداری دست یابند.

سعیدی و بیات (۱۴۰۰) در بررسی تأثیر توانایی مدیریت بر رابطه بین کیفیت حاکمیت شرکتی و عملکرد سرمایه‌فکری نشان دادند که افزایش کیفیت حاکمیت شرکتی منجر به بهبود عملکرد سرمایه‌فکری شرکت می‌شود و توانایی مدیریت نیز این رابطه را تشدید

سرمایه‌گذاری شرکت‌های پذیرفته‌شده در بورس اوراق بهادار تهران بررسی کردند. نتایج نشان دادند خودشیفتگی مدیرعامل تأثیر معناداری بر سرمایه‌گذاری بر شرکت ندارد. خودشیفتگی مدیرعامل تأثیر معناداری بر سرمایه‌گذاری کمتر از حد شرکت ندارد. خودشیفتگی مدیرعامل تأثیر منفی و معناداری بر کارایی سرمایه‌گذاری شرکت دارد. تأمین مالی توسط مدیران عامل خودشیفته تأثیر معناداری بر سرمایه‌گذاری کمتر از حد شرکت ندارد. تأمین مالی توسط مدیران عامل خودشیفته تأثیر معناداری بر سرمایه‌گذاری کمتر از حد شرکت ندارد. تأمین مالی توسط مدیران عامل خودشیفته تأثیر منفی و معناداری بر کارایی سرمایه‌گذاری شرکت دارد.

عزیزی و همکاران (۱۴۰۳) اثر توانایی مدیران بر رابطه بین کیفیت اطلاعات حسابداری و رفتار و عملکرد معاملاتی سرمایه‌گذاران را بررسی کردند. به‌منظور دستیابی به هدف پژوهش، تعداد ۱۰۵ شرکت پذیرفته‌شده در بورس اوراق بهادار تهران آزمون شدند. یافته‌ها حاکی از تأثیر معنادار توانایی مدیران بر رابطه بین نسبت‌های مالی (نسبت جاری، نسبت آبی، نسبت سود ناخالص و نسبت سود هر سهم) و رفتار و عملکرد معاملاتی سرمایه‌گذاران بوده است.

ماندگاری و دموری (۱۴۰۲) در بررسی تأثیر انعطاف‌پذیری مالی، کارایی مدیریتی و چرخه عمر بر عملکرد مالی شرکت‌های پذیرفته‌شده در بورس اوراق بهادار تهران نشان دادند انعطاف‌پذیری مالی و کارایی مدیریتی تأثیر مثبت و معنی‌داری بر عملکرد مالی شرکت‌ها دارد. همچنین، پس از تفکیک شرکت‌ها به مراحل مختلف چرخه عمر، کارایی مدیریت در مرحله افول چرخه عمر شرکت‌ها بیشترین تأثیر را بر عملکرد دارد؛ درحالی‌که در مرحله رشد و سپس بلوغ، کارایی مدیریت دارای کمترین تأثیر است. بیشترین تأثیر انعطاف‌پذیری مالی بر عملکرد مالی شرکت به‌ترتیب در

می‌کند.

شرکت‌ها می‌گذارند.

۲-۳- پیشینه خارجی

پرادایپ بانرجی، سومیا جی دب (2023) نشان می‌دهند مدیران به دستیابی به عملکرد بیشتر شرکت از طریق اثرات میانجی‌گری قابل مشاهده افزایش CAPEX و استفاده بهینه از سرمایه در گردش کمک می‌کنند. مدیران با توانایی بالاتر در پی بهینه‌سازی عملکرد شرکت هستند که آنها را تشویق می‌کند در سطوح بالاتر CAPEX شرکت کنند و با سرمایه‌گذاری کوتاه‌مدت در سرمایه در گردش معامله کنند.

اولوهانا (2023) نتایج عوامل تعیین‌کننده کارایی سرمایه فکری بانک‌ها را بررسی کردند. نشان دادند تنها ۳۳.۸ درصد از بانک‌های تجاری از ظرفیت بهینه در استفاده از سرمایه فکری خود برخوردار هستند؛ در حالی که ۹۱،۶۷ درصد ناکارآمد هستند. اندازه بانک و سهام مدیران به طور مثبت بر کارایی سرمایه فکری تأثیر می‌گذارد؛ در حالی که تمرکز بازار و تمرکز مالکیت دستیابی به کارایی سرمایه فکری بهینه را محدود می‌کند.

هائو (2022) در تحقیقی با عنوان «تجربه مدیرعامل، اعتماد به نفس بیش از حد مدیریتی و کارایی سرمایه‌گذاری: شواهدی از یک آزمایش تجربی در چین»، تأثیر تجربیات اولیه و حرفه‌ای مدیران عامل بر کارایی سرمایه‌گذاری شرکتی در اقتصاد چین را بررسی کردند. نتایج نشان دادند مدیران عاملی که اصلاحات اقتصادی را در اوایل کار خود تجربه کرده‌اند، نسبت به افرادی که در دوران اقتصاد برنامه‌ریزی شده کار کرده‌اند، اعتماد به نفس بیشتری دارند و تمایل به سرمایه‌گذاری بیش از حد دارند. علاوه بر این، مدیران عاملی که تمام تخصص خود را در بخش‌های تجاری داشته‌اند، نسبت به مدیرانی که تجربه طولانی مدت مدیریت دولتی قبل از خدمت به عنوان مدیران شرکت دارند، سطح اعتماد به نفس و سرمایه‌گذاری بیش از حد بیشتری را نشان می‌دهند.

نیک‌بخت و همکاران (۱۳۹۹) تأثیر پیچیدگی شرکت بر ارتباط بین توانایی مدیریت و عدم شفافیت اطلاعات را بررسی کردند. نتایج پژوهش نشان می‌دهند بین توانایی مدیریت و عدم شفافیت اطلاعات شرکت رابطه منفی و معناداری وجود دارد. همچنین، پیچیدگی شرکت بر ارتباط بین توانایی مدیریت و عدم شفافیت اطلاعات تأثیر منفی می‌گذارد. به طور کلی، نتایج نشان دادند هرچه توانایی مدیریت افزایش یابد، عدم شفافیت اطلاعات کاهش می‌یابد؛ به طوری که این کاهش نشان‌دهنده شفافیت شرکتی است. با وجود این، پیچیدگی در محیط شرکت بر توانایی مدیران در پردازش اطلاعات تأثیر می‌گذارد و شفافیت اطلاعات را کاهش می‌دهد.

خواجوی و قدیریان‌آرانی (۱۳۹۷) نقش سرمایه فکری در پیش‌بینی بحران مالی را مطالعه کردند. یافته‌های پژوهش نشان دادند دقت الگوهای پیش‌بینی با حضور کارایی سرمایه به کار گرفته شده تفاوت معنی‌داری با دقت الگوهای مبتنی بر نسبت‌های مالی ندارد. با وجود این، دقت الگوهای پیش‌بینی با حضور ضریب ارزش افزوده فکری، کارایی سرمایه انسانی و کارایی سرمایه ساختاری به طور معنی‌داری بیشتر از الگوهای مبتنی بر نسبت‌های مالی در روش‌های طبقه‌بندی‌کننده تجمیعی بوستینگ و بگینگ است. به بیان دیگر، افزودن سرمایه فکری، سرمایه انسانی و سرمایه ساختاری به الگوهای پیش‌بینی بحران مالی، دقت آنها را افزایش می‌دهد.

رضایی و همکاران (۱۳۹۲) در بررسی تأثیر سرمایه فکری بر ارزش بازار شرکت‌ها در مراحل مختلف چرخه حیات نشان دادند که سرمایه فکری در مرحله رشد تأثیر بیشتری نسبت به مرحله بلوغ دارد. از میان اجزای سرمایه فکری نیز سرمایه ساختاری در مرحله رشد و سرمایه انسانی در مرحله بلوغ بیشترین تأثیر را بر ارزش بازار

و پیشینه پژوهش از راه کتابخانه، مقاله و اینترنت جمع‌آوری شده و در رد یا اثبات فرضیه‌های پژوهش با به‌کارگیری روش‌های آماری مناسب، از استدلال استقرایی در تعمیم نتایج استفاده شده است. این پژوهش از آنجا که در آن متغیرها دستکاری شده نیستند و شرایط آزمایشگاهی وجود ندارد، از نوع پژوهش‌های توصیفی (غیرتجربی) است. برای انجام فرضیه‌ها در این پژوهش از آزمون معنی‌داری F در رگرسیون چندگانه با نرم‌افزار ایویوز و برای ایجاد پایگاه داده‌های موردنیاز از نرم‌افزار EXCEL استفاده می‌شود.

جامعه آماری این تحقیق شامل تمام شرکت‌های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران است. در این تحقیق برای اینکه نمونه آماری یک نماینده مناسب از جامعه آماری مدنظر باشد، از روش حذف سیستماتیک استفاده شده است. همچنین، با توجه به قلمرو مکانی تحقیق که بورس اوراق بهادار تهران در نظر گرفته شده است و با توجه به ماهیت تحقیق میان شرکت‌های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران، شرکت‌های عضو سازمان بورس اوراق بهادار تهران که شرایط ذیل را داشته باشند، به‌عنوان جامعه تحقیق انتخاب شده‌اند:

۱- شرکت‌های نمونه آماری از سال ۱۳۹۰ تا ۱۴۰۰ به‌طور کامل در بورس اوراق بهادار تهران فعال هستند؛ زیرا اطلاعات شرکت‌هایی که در این بازه زمانی فعالیت نداشته باشند به کار پژوهش ما نمی‌آیند.

۲- به دلیل قابلیت مقایسه‌پذیری پژوهش دوره مالی شرکت‌های مذکور پایان اسفندماه باشد و تغییر دوره مالی نداشته باشند.

۳- حذف بانک‌ها، بیمه‌ها، شرکت‌های سرمایه‌گذاری و لیزینگ از جامعه آماری؛ زیرا نوع فعالیت بانک‌ها، بیمه‌ها، شرکت‌های سرمایه‌گذاری و لیزینگ‌ها متفاوت و در واقع تولیدی نیست.

۴- در طول دوره مالی وقفه بیش از سه ماه نداشته باشند.

دینو (2022) به بررسی مروری سیستماتیک بر ادبیات مدیریت سرمایه‌گذاری فکری، فناوری و نوآوری می‌پردازد. نتایج روابط معنادار تجربی اثبات شده‌ای را تأیید می‌کنند که بین گرایش فناوری، مدیریت سرمایه‌گذاری فکری و عملکرد نوآوری وجود دارد.

جین و همکاران (2022) در تحقیقی نقش تعدیلی توانایی مدیریت را بر ارتباط بین تمرکز مشتری و عملکرد بررسی کردند. نتایج نشان دادند بین تمرکز مشتری و عملکرد ارتباط منفی وجود دارد و توانایی مدیریت به تعدیل ارتباط فوق منجر می‌شود.

ندیم و همکاران (2021) در پژوهش خود استدلال می‌کنند توانایی مدیریتی مدیران عاملی که با نگرانی‌های شغلی مختلف روبه‌رو هستند، می‌تواند تغییرات چشمگیری را در سرمایه‌گذاری شرکت‌ها در سرمایه‌گذاری فکری (IC) یک تصمیم استراتژیک شرکتی مهم و محرک مزیت رقابتی توضیح دهد. نتایج آنها نشان دادند توانایی مدیریتی مدیران عامل با سرمایه‌گذاری در انسان، نوآوری و سرمایه‌گذاری رابطه مثبت و معناداری دارد. این رابطه زمانی ضعیف‌تر می‌شود که مدیران عامل واقعاً با نگرانی‌های شغلی کمتری روبه‌رو هستند. علاوه بر این، این رابطه در شرکت‌ها در مرحله معرفی (نزول) چرخه عمرشان کمتر (بیشتر) مشخص است.

۴- روش‌شناسی پژوهش

پژوهش حاضر از نظر طبقه‌بندی بر مبنای هدف، از نوع پژوهش‌های کاربردی است. همچنین پژوهش حاضر، از نظر روش و ماهیت از نوع پژوهش همبستگی است. در این پژوهش، هدف بررسی تأثیر بین متغیرهاست. برای این منظور، برحسب مقیاس‌های اندازه‌گیری متغیرها، شاخص‌های مناسبی اختیار می‌شود. مقیاس اندازه‌گیری داده‌ها مقیاس نسبی است. روش پژوهش به صورت استقرایی است که در آن مبانی نظری

۱-۴- مدل‌ها و متغیرهای پژوهش

با توجه به پژوهش (Nadeem et al. 2021) مدل‌های پژوهش به صورت زیر هستند:

۵- تمام داده‌های مورد نیاز شرکت‌های مذکور باید در دسترس باشند.

بعد از مدنظر قرار دادن تمام معیارهای بالا، تعداد ۱۴۹ شرکت به عنوان نمونه آماری برای آزمون فرضیه‌های پژوهش انتخاب شده‌اند.

مدل آزمون فرضیه اول

$$IC_{it} = \alpha_0 + \alpha_2 Ability_{it} + \beta_3 Fs_{it} + \beta_4 Br_{it} + \beta_5 Roa_{it} + \beta_6 Sg_{it} + \beta_7 Iob_{it} + \beta_8 Age_{it} + \beta_9 It_{it} + \beta_{10} Sos_{it} + \epsilon_{it}$$

مدل آزمون فرضیه دوم

$$IC_{it} = \alpha_0 + \alpha_2 Ability_{it} + \beta_3 DUALITY_{it} + \alpha_2 Ability_{it} * DUALITY_{it} + \beta_3 Fs_{it} + \beta_4 Br_{it} + \beta_5 Roa_{it} + \beta_6 Sg_{it} + \beta_7 Iob_{it} + \beta_8 Age_{it} + \beta_9 It_{it} + \beta_{10} Sos_{it} + \epsilon_{it}$$

مدل آزمون فرضیه سوم

$$IC_{it} = \alpha_0 + \alpha_2 Ability_{it} + \beta_3 lifecycle_{it} + \alpha_2 Ability_{it} * lifecycle_{it} + \beta_3 Fs_{it} + \beta_4 Br_{it} + \beta_5 Roa_{it} + \beta_6 Sg_{it} + \beta_7 Iob_{it} + \beta_8 Age_{it} + \beta_9 It_{it} + \beta_{10} Sos_{it} + \epsilon_{it}$$

متغیر وابسته

VA: ارزش افزوده

سرمایه فکری: در این پژوهش برای اندازه‌گیری سرمایه فکری از مدل Pulic (2004) پیروی می‌شود: روش ضریب ارزش افزوده فکری: اولین بار پالیک در سال ۱۹۸۸، روش ضریب ارزش افزوده فکری را برای عموم مطرح کرد که از جمله روش‌های مستقیم است. این روش، برای کنترل مؤثر و ارزیابی کارایی افزودن ارزش توسط تمامی منابع شرکت و اجزای منابع اصلی آن طراحی شده است که بر افزایش ارزش و نه کنترل بهای تمام‌شده تمرکز دارد.

HC: سرمایه انسانی شرکت

کارایی سرمایه انسانی نشان می‌دهد چه مقدار ارزش افزوده توسط یک واحد پولی سرمایه‌گذاری شده در نیروی انسانی ایجاد می‌شود. ارزش افزوده (مجموع ستاده‌ها منهای داده‌ها) حاصل جمع سود عملیاتی، مخارج کارکنان و استهلاک دارایی‌های شرکت است و سرمایه انسانی شرکت، معادل مخارج حقوق و دستمزد در نظر گرفته می‌شود.

حال در گام بعدی، کارایی سرمایه ساختاری بدین صورت محاسبه می‌شود:

$$SCE_{it} = SC_{it}/VA_{it}$$

SCE: ضریب کارایی سرمایه ساختاری برای شرکت

$$SC = VA - HC$$

سرمایه ساختاری در ایجاد ارزش در شرکت است که میزان سرمایه ساختاری مورد نیاز برای ایجاد یک واحد پولی ارزش افزوده را اندازه‌گیری می‌کند و سرمایه ساختاری، حاصل کسر سرمایه انسانی از ارزش افزوده است. به منظور دستیابی به بینشی کامل در زمینه کارایی منابع خلق‌کننده ارزش، ضروری است که سرمایه مالی و فیزیکی را لحاظ کنیم. سرمایه فکری به‌تنهایی قادر به

گام نخست در مدل پالیک محاسبه ارزش افزوده برای شرکت است.

$$VA = OP_1 + EC_2 + D_3 + A_4$$

OP: سود عملیاتی

EC: مخارج کارکنان (مخارج حقوق و دستمزد)

D: استهلاک دارایی‌های مشهود

A: استهلاک دارایی‌های نامشهود

در گام بعدی، کارایی سرمایه انسانی بدین صورت محاسبه می‌شود:

$$HCE_5 = VA_5/HC_6$$

HCE: ضریب کارایی سرمایه انسانی

متغیر مستقل

توانایی مدیریت: برای سنجش توانایی مدیران از مدل Demerjian et al. (2012) استفاده خواهد شد. پس از انجام آزمون رگرسیون، کارایی مدیریت از طریق مقدار باقی‌مانده (ϵ_t) در هر سال - شرکت از طریق باقی‌مانده مدل رگرسیونی محاسبه شده و باقی‌مانده مثبت به معنای کارایی زیاد و باقی‌مانده منفی به معنای کارایی کمتر مدیریت است.

تحلیل پوششی برای اندازه‌گیری کارایی مدیریت:

Demerjian et al., (2012) توانایی مدیران را با استفاده از یک سری تحلیل پوششی داده‌ها محاسبه کردند و این تحلیل داده‌ها مبتنی بر یک سری بهینه‌سازی با استفاده از برنامه‌ریزی خطی است که به آن روش ناپارامتریک نیز می‌گویند. در پژوهش حاضر به منظور اندازه‌گیری توانایی مدیریت از مدل Demerjian et al., (2012) استفاده شد. برای اندازه‌گیری کارایی شرکت از تحلیل پوششی داده از طریق رابطه ۱ استفاده می‌شود.

خلق ارزش نیست؛ بنابراین در گام بعدی، کارایی سرمایه به کار گرفته شده بدین صورت محاسبه می‌شود:

$$CEE_{it} = VA/CA_{it}$$

CEE: ضریب کارایی سرمایه به کار گرفته شده برای

شرکت

CA: سرمایه به کار گرفته شده

کارایی سرمایه به کار گرفته شده، شاخصی برای ارزش افزوده ایجاد شده توسط یک واحد سرمایه فیزیکی و مالی شرکت است؛ یعنی سرمایه به کار گرفته شده (سرمایه فیزیکی و مالی) برابر با ارزش دفتری خالص دارایی‌های شرکت است. در گام آخر، به منظور محاسبه کارایی کلی ایجاد ارزش، ضریب ارزش افزوده فکری، سه شاخص کارایی محاسبه شده باید با هم جمع شوند:

$$VAIC = HCE + SCE + VEE$$

VAIC: ضریب ارزش افزوده فکری

ضریب ارزش افزوده فکری، کارایی کلی یک شرکت را در ایجاد ارزش نشان می‌دهد (دستگیر و همکاران، ۱۳۹۳).

رابطه ۱:

$$\max_v \theta = \frac{\text{sales}}{v_1 \text{COGS} + v_2 \text{SG\&A} + v_3 \text{NetPPE} + v_4 \text{OpsLease} + v_5 \text{R\&D} + v_6 \text{Intan}}$$

جدول ۱: تعریف متغیرهای به کار گرفته در رابطه (۱)

Table 1: Definition of variables used in relation(1)

ورود به مدل	متغیر	نماد	تعریف عملیاتی
متغیر خروجی	فروش	Sales	میزان فروش شرکت
	بهای تمام شده	CoGS	میزان بهای تمام شده کالای فروش رفته
	خالص دارایی ثابت	NetPPE	خالص اموال، ماشین‌آلات و تجهیزات
	هزینه اداری و فروش	SG&A	هزینه اداری و فروش شرکت
متغیرهای ورودی	هزینه اجاره عملیاتی	OpsLease	هزینه‌های تحقیق و توسعه و اطلاعات مرتبط با اجاره‌ها در صورت‌های مالی شناسایی نمی‌شوند؛ از این رو، اثر این دو متغیر در مدل‌ها حذف شده است (حسنی و مرفوع، ۱۳۹۶).
	هزینه تحقیق و توسعه	R & D	
	دارایی نامشهود	Intan	خالص دارایی‌های نامشهود

ارائه کردند، کارایی شرکت را به ۲ بخش جدا یعنی کارایی براساس ویژگی‌های ذاتی شرکت و کارایی مدیریت تقسیم کرده‌اند. آنها این کار را با استفاده از کنترل ۵ ویژگی شرکت (اندازه شرکت، سهم بازار شرکت، جریان نقدی شرکت، عمر پذیرش شرکت در بورس و فروش خارجی (صادرات)) انجام داده‌اند. هرکدام از ۵ متغیر که ویژگی‌های ذاتی شرکت هستند، به مدیریت کمک می‌کنند تا تصمیمات بهتری اتخاذ کند یا در جهت عکس عمل می‌کنند و توانایی مدیریت را محدود می‌کنند. این ۵ ویژگی در الگوی ارائه‌شده توسط Demerjian et al., (2012) کنترل شده‌اند:

Firm Efficiency_{j,t}

$$= \alpha_0 + \alpha_1 \text{Size}_{j,t} + \alpha_2 \text{Marketshare}_{j,t} + \alpha_3 \text{FreeCashFlowIndicator}_{j,t} + \alpha_4 \text{Age}_{j,t} + \alpha_5 \text{ForeignCurrencyIndicator}_{j,t} + \varepsilon_{j,t}$$

این صورت، صفر در نظر گرفته شده است.

که در آن:

$\varepsilon_{j,t}$: باقی مانده این الگو، نشان‌دهنده میزان توانایی مدیریت است.

مقدار محاسبه‌شده برای کارایی شرکت در محدوده صفر تا یک قرار خواهد گرفت. شرکت‌هایی که نمره کارایی آنها کمتر از یک است، زیر مرز کارایی هستند و باید با کاهش هزینه‌ها یا افزایش درآمدها به مرز کارایی دست پیدا کنند. هدف از محاسبه کارایی شرکت، سنجش توانایی مدیریت است و با توجه به اینکه در محاسبات مربوط به کارایی، ویژگی‌های ذاتی شرکت نیز دخالت دارند، نمی‌توان توانایی مدیریت را به‌درستی اندازه‌گیری کرد؛ زیرا متأثر از این ویژگی‌ها، بیشتر یا کمتر از مقدار واقعی محاسبه می‌شود. (Demerjian et al., 2012)، به‌منظور کنترل اثر ویژگی‌های ذاتی شرکت در الگویی که

$\text{Size}_{j,t}$: اندازه شرکت j در سال t و برابر با لگاریتم طبیعی مجموع دارایی‌های شرکت است.

$\text{MSH}_{j,t}$: سهم بازار شرکت، شرکت j در سال t و برابر با نسبت فروش شرکت به فروش کل صنعت است.

$\text{FCFI}_{j,t}$: افزایش در جریان نقد عملیاتی شرکت j شرکت t را نشان می‌دهد که در صورت مثبت بودن جریان نقد عملیاتی، برابر با ۱ و در صورت منفی بودن برابر با صفر در نظر گرفته شده است.

$\text{Age}_{j,t}$: عمر شرکت j در سال t و برابر با لگاریتم طبیعی تعداد این سال‌ها است.

$\text{FCI}_{j,t}$: صادرات شرکت j در سال t و برای شرکت‌هایی که صادرات داشته‌اند، برابر با ۱ و در غیر

۲-۴- متغیرهای تعدیل‌گر

نگرانی شغلی (چرخه عمر افول شرکت): در این پژوهش برای اندازه‌گیری چرخه عمر شرکت از روش Anthony & Ramesh (1992) پیروی می‌شود. آنها در پژوهش خود به‌منظور تفکیک شرکت‌ها به مراحل چرخه عمر از چهار متغیر رشد فروش، مخارج سرمایه‌ای، نسبت سود تقسیمی و سن (عمر) شرکت استفاده کردند.

جدول ۲: نحوه محاسبه متغیرهای چرخه عمر شرکت

Table 2: manner calculate company life cycle variables

متغیر	رشد	مخارج	سود	سن شرکت
پنجک	فروش	سرمایه‌ای	تقسیمی	
پنجک اول	۱	۱	۵	۵
پنجک دوم	۲	۲	۴	۴
پنجک سوم	۳	۳	۳	۳
پنجک چهارم	۴	۴	۲	۲
پنجک پنجم	۵	۵	۱	۱

منبع: Anthony & Ramesh (1992)

عدد صفر و در غیر این صورت، عدد ۱ قرار داده می‌شود.

۳-۴- متغیرهای کنترلی پژوهش

بازده دارایی‌ها: سود خالص تقسیم بر کل دارایی‌ها.
 اهرم مالی: کل بدهی‌ها تقسیم بر کل دارایی‌ها.
 اندازه شرکت: لگاریتم طبیعی کل دارایی‌ها.
 سن شرکت: لگاریتم طبیعی تاریخ تأسیس شرکت.
 رشد فروش: فروش منهای فروش سال قبل تقسیم بر فروش سال قبل.
 رشد شرکت: نسبت ارزش بازار به دفتری دارایی‌ها و معیار اندازه‌گیری رشد شرکت است.
 ساختار مالکیت دولتی: اگر سهامدار عمده شرکت یک نهاد دولتی باشد، عدد ۱ و در غیر این صورت، صفر.
 استقلال هیئت‌مدیره: نسبت مدیران غیرموظف به کل اعضای هیئت‌مدیره.

پس از پنجم‌بندی نوبت به امتیازبندی می‌رسد:

۱- اگر امتیاز بین ۳ تا ۶ باشد، شرکت در مرحله افول است.

۲- اگر امتیاز بین ۷ تا ۱۰ باشد، شرکت در مرحله بلوغ است.

۳- اگر امتیاز بین ۱۱ تا ۱۵ باشد، شرکت در مرحله رشد است.

درنهایت، به شرکت‌هایی که در مرحله افول (یکی از شرایط نگرانی شغلی مدیرعامل) هستند، عدد ۱ و در غیر این صورت، صفر تعلق می‌گیرد.

نگرانی شغلی (عدم نفوذ مدیرعامل در هیئت‌مدیره شرکت): طبق پژوهش (Nadeem et al., 2021) اگر مدیرعامل، رئیس، نایب‌رئیس یا عضو هیئت‌مدیره شرکت باشد، دارای نفوذ و قدرت است و نگرانی شغلی کمتری دارد؛ در نتیجه، اگر مدیرعامل عضو هیئت‌مدیره باشد،

جدول ۳: متغیرهای پژوهش

Table 3: Research variables

نام متغیر	نماد
توانایی مدیریت	Ability
متغیر نگرانی شغلی ناشی از چرخه عمر	Lifecycle*Ability
نگرانی شغلی مدیرعامل	Duality *Ability
سرمایه فکری	Ic
بازده دارایی‌ها	Roa
اهرم مالی	Lev
اندازه شرکت	Fs
سن شرکت	Age
رشد فروش	Sg
رشد شرکت	Br
ساختار مالکیت دولتی	Sos
استقلال هیئت‌مدیره	Lob

منبع: یافته‌های تحقیق

۵- یافته‌های پژوهش

اطلاعات مربوط به آماره‌های توصیفی متغیرهای وابسته و توضیحی مطالعه‌شده در این پژوهش در جدول ۴ ارائه

به‌منظور بررسی و تجزیه و تحلیل اولیه داده‌ها، ابتدا

شده است تا شمای کلی از داده‌هایی به دست آید که در این پژوهش تحلیل شده‌اند.

جدول ۴: آمار توصیفی متغیرهای کمی پژوهش

Table 4: Descriptive statistics of research quantitative variables

نماد	میانگین	میانه	بیشترین	کمترین	انحراف معیار	چولگی	کشیدگی
Ability	۰,۰۰۰	-۰,۰۰۲	۰,۵۷	-۰,۴۸	۰,۱۴	۰,۱۶	۰,۸۸
Lifecycle*Ability	۰,۰۰۵	۰,۰۰۰	۱,۰۰۰	۰,۰۰۰	۰,۲۲	۴,۰۰۰	۱۴,۰۳
Duality *Ability	۰,۱۵	۰,۰۰۰	۱,۰۰۰	۰,۰۰۰	۰,۳۶	۱,۹۸	۱,۹۱
Ic	۵,۲۲	۴,۲۰	۵۵,۹۲	-۶۲,۵۹	۵,۵۴	۲,۲۱	۳۶,۰۲
Roa	۰,۱۴	۰,۱۲	۰,۶۷	-۰,۵۸	۰,۱۵	۰,۵۴	۰,۹۷
Lev	۰,۵۶	۰,۵۶	۱,۸۲	۰,۰۳	۰,۲۰	۰,۱۵	۰,۷۳
Fs	۱۴,۶۴	۱۴,۳۸	۲۱,۳۳	۱۰,۱۷	۱,۶۹	۰,۸۴	۰,۹۶
Age	۳,۶۱	۳,۶۹	۴,۲۵	۲,۴۰	۰,۳۸	-۰,۵۸	-۰,۵۲
Sg	۰,۳۶	۰,۲۷	۱۸,۱۷	-۰,۹۱	۰,۶۹	۱۲,۴۸	۲۸۷,۶۴
Br	۲,۶۵	۱,۶۹	۷۶,۶۳	۰,۵۸	۳,۴۵	۹,۴۶	۱۵۲,۲۹
Sos	۰,۶۲	۱,۰۰	۱,۰۰۰	۰,۰۰۰	۰,۴۸	-۰,۵۲	-۱,۷۴
Lob	۰,۶۶	۰,۶۰	۱,۰۰۰	۰,۰۰۰	۰,۱۸	-۰,۲۲	۰,۱۵

منبع: یافته‌های تحقیق

ارزیابی می‌کند. در واقع، یک شاخص معرفی می‌شود که بیان می‌کند چه مقدار از تغییرات مربوط به ضرایب برآورد شده بابت هم‌خطی افزایش یافته است. برای بررسی شدت هم‌خطی بین متغیرهای مستقل و کنترلی تحقیق از عامل تورم واریانس^۲ استفاده شده است. جدول ۵ نتایج آزمون هم‌خطی VIF را نشان می‌دهد.

همان‌طور که در جدول پایین نیز نشان داده شده است، با توجه به آماره به‌دست‌آمده، VIF برای تمامی متغیرهای مدل کمتر از ۱۰ محاسبه شده است؛ از این رو، هم‌خطی بین هیچ‌کدام از متغیرهای مدل وجود ندارد؛ بنابراین، مشکلی برای هم‌خطی در رگرسیون مدنظر وجود ندارد.

با توجه به جدول فوق، اصلی‌ترین شاخص مرکزی، میانگین است که نقطه تعادل و مرکز ثقل توزیع را نشان می‌دهد و شاخص خوبی برای نشان‌دادن مرکزیت داده‌هاست؛ برای مثال، مقدار میانگین برای متغیر استقلال هیئت‌مدیره برابر با ۰/۶۶ است که نشان می‌دهد بیشتر داده‌ها حول این نقطه تمرکز یافته‌اند. به‌طور کلی پارامترهای پراکندگی، معیاری برای تعیین میزان پراکندگی از یکدیگر یا میزان پراکندگی آنها نسبت به میانگین است. از مهم‌ترین پارامترهای پراکندگی، انحراف معیار است. مقدار این پارامتر برای متغیر سرمایه‌فکری برابر با ۵/۵۴ و برای بازده دارایی برابر با ۰/۱۵ است که نشان می‌دهد این دو متغیر به‌ترتیب دارای بیشترین و کمترین انحراف معیار هستند.

۵-۱- آزمون هم‌خطی

در آمار، عامل تورم واریانس^۱ شدت هم‌خطی چندگانه را در تحلیل رگرسیون کمترین مربعات معمولی

² Tolerance

¹ variance inflation factor

جدول ۵: آزمون هم‌خطی مدل پژوهش

Table 5: Colinearity test of the research model

TOLERANCE	VIF	نماد متغیر
۰,۹۱۳	۱,۰۹۵	Lifecycle
۰,۷۵۰	۱,۳۳۴	Duality
۰,۹۵۶	۱,۰۴۶	Lifecycle*Ability
۰,۹۳۷	۱,۰۶۷	Duality *Ability
۰,۶۶۸	۱,۴۹۷	Ic
۰,۴۶۸	۲,۱۳۶	Roa
۰,۵۴۲	۱,۸۴۵	Lev
۰,۸۲۰	۱,۲۲۰	Fs
۰,۶۸۶	۱,۱۵۳	Age
۰,۸۷۲	۱,۱۴۶	Sg
۰,۸۷۴	۱,۱۴۴	Br
۰,۸۳۷	۱,۱۹۵	Sos
۰,۷۱۴	۱,۴۰۱	Lob

منبع: یافته‌های تحقیق

رگرسیون برآوردی منجر می‌شود. پیش از برآورد مدل، لازم است ایستایی تمام متغیرهای استفاده‌شده در تخمین‌ها آزمون شود؛ زیرا نایستایی متغیرها، چه درباره داده‌های سری زمانی و چه داده‌های پانل، باعث بروز مشکل رگرسیون کاذب می‌شود. برخلاف آنچه درباره داده‌های سری زمانی مطرح است، درباره داده‌های پانلی نمی‌توان برای آزمون ایستایی از آزمون‌های دیکی - فولر و دیکی فولر تعمیم‌یافته (ADF)^۱ بهره جست؛ بلکه لازم است به نحوی ایستایی جمعی متغیرها آزمون شود. برای این منظور، باید از آزمون لوین، Levin, Lee and Chu استفاده شود. همان‌گونه که از جدول زیر، جدول ۶ مشاهده می‌شود، تمام متغیرها براساس روش لوین مورد استفاده شده است و سطح معنی‌داری آنها کمتر از ۵ درصد بوده است؛ بنابراین، فرضیه صفر آزمون مبنی بر وجود ریشه واحد رد می‌شود و براساس این، متغیرهای استفاده‌شده در این پژوهش در سطح مانا هستند. گفتنی است با توجه به اینکه متغیرها در سطح مانا هستند، نیازی به آزمون هم‌انباشتگی برای آنها نخواهد بود.

۵-۲- آزمون فرضیه‌های پژوهش (یافته‌های استنباطی)

در این قسمت، داده‌ها با استفاده از آمار استنباطی تحلیل می‌شوند. تحلیل داده‌ها با استفاده از روش داده‌های ترکیبی و با رویکرد پنل دیتا صورت می‌گیرد. ابتدا متغیرها از نظر مانا بودن بررسی می‌شوند. سپس با استفاده از آزمون چاو آزمون می‌شود که آیا باید از پانل با اثرات استفاده کرد یا بدون اثرات. برای آزمون روش پانل و اینکه از روش اثرات ثابت استفاده شود یا از آزمون اثرات تصادفی، از آزمون هاسمن استفاده خواهد شد؛ در نهایت، پس از برآورد مدل با الگوی تعیین‌شده، مفروضات رگرسیون بررسی می‌شوند و مدل به صورت نهایی برازش می‌شود.

۵-۲-۱- آزمون ریشه واحد پایایی

مهم‌ترین بحث در به‌کارگیری روش‌های اقتصادسنجی، بررسی روش‌هایی است که از عدم کاذب بودن رگرسیون برآوردی اطمینان حاصل شود. عدم کاذب بودن رگرسیون برآوردی را به روش‌های متفاوتی بررسی می‌کنند. عمدتاً نامانایی متغیرها یا به عبارتی تصادفی بودن سری زمانی متغیرها، به کاذب شدن

^۱ Augmented Dicky Fuller

جدول ۶: نتایج آزمون مانایی و ریشه واحد متغیرهای پژوهش به روش لوین

Table 6: Results of Manai test and unit root of research variables using Levine's method

نماد	آماره آزمون	مقدار احتمال	نتیجه
Ability	-۱۷,۹۸۵	۰,۰۰۰	مانا است
Lifecycle*Ability	-۶۱,۹۱۸	۰,۰۰۰	مانا است
Duality *Ability	۳۴,۹۶۱	۰,۰۰۰	مانا است
Lifecycle	-۶,۱۰۲	۰,۰۰۰	مانا است
Ic	-۱۰,۹۲۲	۰,۰۰۰	مانا است
Roa	-۱۰,۹۶۷	۰,۰۰۰	مانا است
Lev	-۱۲,۷۰۰	۰,۰۰۰	مانا است
Fs	-۱۱,۱۰۶	۰,۰۰۰	مانا است
Age	-۹۲,۴۶۶	۰,۰۰۰	مانا است
Sg	-۱۵,۶۹۶	۰,۰۰۰	مانا است
Br	-۱۶,۱۸۸	۰,۰۰۰	مانا است
Sos	-۳,۱۹۵	۰,۰۰۰	مانا است
Lob	-۱۰,۵۵۸	۰,۰۰۰	مانا است
Duality	-۴,۱۳۲	۰,۰۰۰	مانا است

منبع: یافته‌های تحقیق

۵-۲-۲- آزمون ناهمسانی واریانس

آماره آزمون انجام شده برای مدل‌های پژوهش نشان می‌دهد مقدار احتمال محاسبه شده کمتر از ۵ صدم است و فرضیه صفر مبنی بر همسانی واریانس جملات اخلاقی پذیرفته نمی‌شود؛ بنابراین، از روش حداقل مربعات تعمیم یافته استفاده می‌شود.

با توجه به تأثیر مهم ناهمسانی واریانس بر برآورد، انحراف معیار و استنباط آماری، لازم است قبل از پرداختن به هرگونه تخمین وجود یا عدم وجود ناهمسانی واریانس تحقق یابد. نتایج حاصل از آزمون ناهمسانی واریانس در جدول ۶ آورده شده‌اند. بررسی

جدول ۷: نتایج حاصل از ناهمسانی واریانس

Table 7: The results of variance heterogeneity

مدل رگرسیون	آماره وایت	مقدار احتمال	نتیجه آزمون
مدل فرضیه اول پژوهش	۱۳,۵۹۱	۰,۰۰۰	ناهمسانی واریانس
مدل فرضیه دوم پژوهش	۱۰,۴۹۹	۰,۰۰۰	ناهمسانی واریانس
مدل فرضیه سوم پژوهش	۱۴,۰۴۵	۰,۰۰۰	ناهمسانی واریانس

منبع: یافته‌های تحقیق

استفاده شده است.

۵-۳- تعیین مدل مناسب برای تخمین

اولین آزمون برای تشخیص انتخاب بین پولینگ و پنل بودن فرضیه‌های تحقیق، آزمون F لیمر بوده است؛ بنابراین، باید فرض الگوی مقدار ثابت مشترک را بیازماییم که همان همگن بودن مقاطع مختلف مطالعه شده

با توجه به ادبیات تحقیق موجود و نیز ماهیت فرضیه‌های تحقیق در این پژوهش از داده‌های ترکیبی استفاده شده است. به منظور تعیین مدل مناسب برای آزمون فرضیات از آزمون‌های چاو (آزمون F لیمر)

الف) آزمون F لیمر

نتایج مربوط به آزمون F ، برای مدل رگرسیونی تحقیق حاضر در جدول ۸ نشان داده شده‌اند. بنا بر مباحث بسط داده‌شده در بخش نظری، مدل تجربی بر مبنای روش اثرات تصادفی تابلویی برآورد شده است.

است. برای آزمون این فرض از آزمون F لیمر استفاده شده است. در صورت رد روش تلفیقی، محقق باید از داده‌های تابلویی استفاده کند و برای تعیین نوع داده‌های تابلویی (انتخاب الگوی اثرات ثابت یا الگوی اثرات تصادفی) از آزمون هاسمن استفاده می‌شود.

جدول ۸: نتایج حاصل از آزمون F لیمر
Table 8: The results of Limer's F test

مدل رگرسیون	آماره F	مقدار احتمال	نتیجه آزمون پذیرش فرض صفر	مدل پانل
مدل فرضیه اول پژوهش	۶,۴۷۰	۰,۰۰۰	رد فرض صفر	مدل پانل
مدل فرضیه دوم پژوهش	۶,۴۴۴	۰,۰۰۰	رد فرض صفر	مدل پانل
مدل فرضیه سوم پژوهش	۶,۷۳۳	۰,۰۰۰	رد فرض صفر	مدل پانل

منبع: یافته‌های تحقیق

براساس نتایج آزمون F لیمر، ماهیت پانل بودن داده‌ها برای تمامی مدل‌های پژوهش تأیید شد؛ آنگاه با استفاده از آزمون هاسمن برای انتخاب بهترین روش تخمین از میان روش‌های اثرات ثابت و اثرات تصادفی تصمیم‌گیری می‌شود. چون سطح احتمال کمتر از $۰/۰۵$ است، برای برآورد مدل روش اثرات ثابت به روش اثرات تصادفی در تمامی مدل‌ها ارجحیت دارد.

جدول بالا نتایج آزمون F لیمر را به تصویر می‌کشد. با توجه به اینکه میزان احتمال به‌دست‌آمده تمامی مدل‌های پژوهش کمتر از $۰/۰۵$ است، فرض صفر این مدل‌ها، مربوط به پولینگ‌بودن رد می‌شود و مدل پانل به مدل پولینگ ارجحیت دارد؛ بنابراین، از آزمون هاسمن برای انتخاب بهترین روش تخمین از میان روش‌های اثرات ثابت و اثرات تصادفی استفاده می‌شود.

ب) آزمون هاسمن

جدول ۹: نتایج حاصل از آزمون هاسمن
Table 9: The results of the Hausman test

مدل رگرسیون	آماره کای اسکوئر	مقدار احتمال	نتیجه آزمون رد فرض صفر	مدل پانل
مدل فرضیه اول	۲۵,۳۴	۰,۰۰۱	رد فرض صفر	اثرات ثابت
مدل فرضیه دوم	۲۳,۹۸	۰,۰۰۲	رد فرض صفر	اثرات ثابت
مدل فرضیه سوم	۲۹,۶۳	۰,۰۰۱	رد فرض صفر	اثرات ثابت

منبع: یافته‌های تحقیق

تخمین مدل‌ها و آزمون فرضیه‌های تحقیق پرداخته خواهد شد.

۵-۳-۱-۱-۱- نتایج مدل اول

مقدار احتمال آماره F (کمتر از $۰/۰۵$) مدل بیان‌کننده

۵-۳-۱- تخمین مدل پژوهش و آزمون فرضیه‌ها

در این قسمت از پژوهش با توجه به آزمون‌های انجام‌شده و همچنین بررسی آزمون‌های پیش‌رگرسیون برای مدل‌های پژوهش و مشخص شدن روش تخمین، به

بنابراین، می‌توان نتیجه گرفت در معادله رگرسیونی مزبور، ۷۹ درصد از تغییرات متغیر وابسته توسط متغیرهای مستقل و کنترل تبیین می‌شوند.

معنی‌داری کلی ضرایب است و آماره دوربین واتسون با عدد ۱/۵۴ نشان‌دهنده نبود خودهمبستگی بین اجزای اخلال است. ضریب تعیین و ضریب تعدیل شده مدل زیر به ترتیب عبارت‌اند از ۸۱ درصد و ۷۹ درصد؛

جدول ۱۰: نتایج حاصل از تخمین مدل پژوهش به روش پانل (اثرات ثابت)

Table 10: The results of the estimation of the research model using the panel method (fixed effects)

$\alpha_2 F_{s\ it} + \alpha_3 Br_{i\ t} + \alpha_4 Roa_{i\ t} + \alpha_5 Sg_{i\ t} + \alpha_6 Iob_{i\ t} + \alpha_7 Age_{i\ t} + \alpha_8 Sos_{i\ t} + \varepsilon_{i\ t} + IC_{i\ t} = \alpha_0 + \alpha_1 ability_{i\ t}$ متغیر وابسته: سرمایه فکری				
مقدار احتمال	آماره T	انحراف استاندارد	ضریب	نماد متغیر
۰,۰۰۰	۵,۲۹۸	۰,۴۳۰	۲,۲۸۰	Ability
۰,۰۰۰	۱۵,۶۷۶	۰,۰۷۲	۱,۱۳۸	Fs
۰,۰۱۱	-۲,۵۲۲	۰,۰۱۵	-۰,۰۳۹	Br
۰,۰۰۰	۲۷,۰۴۸	۰,۳۸۵	۱۰,۴۲۷	Roa
۰,۰۷۱	۱,۸۰۲	۰,۱۴۸	۰,۲۶۶	Sg
۰,۵۳۳	-۰,۶۲۳	۰,۳۰۵	-۰,۱۹۰	Lob
۰,۰۰۰	-۱۰,۹۱۲	۰,۹۷۰	-۱۰,۵۸۷	AGE
۰,۰۰۶	۲,۷۱۱	۰,۱۱۸	۰,۳۲۰	Sos
۰,۰۰۰	۸,۸۰۴	۲,۸۵۹	۲۵,۱۷۹	C
۰,۸۱۴			ضریب تعیین	
۰,۷۹۵			ضریب تعیین تعدیل شده	
۴۱,۸۳۴			آماره F	
۰,۰۰۰			سطح احتمال	
۱,۵۴			آماره دوربین واتسون	

منبع: یافته‌های تحقیق

شرکت، بازده دارایی‌ها و ساختار مالکیت دولتی موجب افزایش سرمایه فکری شرکت می‌شوند. برخلاف آن، سطح معنی‌داری متغیرهای رشد شرکت و عمر شرکت کمتر از ۵ درصد و ضریب آنها منفی است؛ بنابراین، بین متغیرهای مذکور و سرمایه فکری در سطح اطمینان ۹۹ درصد، رابطه معنی‌دار معکوسی وجود دارد. به عبارتی، متغیرهای رشد شرکت و عمر شرکت موجب کاهش سرمایه فکری شرکت می‌شوند. همچنین، سطح معنی‌داری متغیرهای رشد فروش و استقلال هیئت‌مدیره شرکت بیشتر از ۵ درصد است؛ بنابراین، بین متغیرهای رشد فروش و استقلال هیئت‌مدیره با سرمایه فکری شرکت رابطه معنی‌داری وجود ندارد.

با توجه به نتایج جدول بالا، عرض از مبدأ مدل معادل ۲۵/۱۷۹ درصد است که در سطح اطمینان ۹۹ درصد معنی‌دار است. سطح معنی‌داری توانایی مدیریت کمتر از ۵ درصد و ضریب آن مثبت است؛ بنابراین، بین توانایی مدیریت و سرمایه فکری شرکت در سطح اطمینان ۹۹ درصد، رابطه معنی‌دار مستقیمی وجود دارد و بیان‌کننده تأیید فرضیه اول پژوهش است. بین متغیرهای کنترلی پژوهش سطح معنی‌داری متغیرهای اندازه شرکت، بازده دارایی‌ها و ساختار مالکیت دولتی کمتر از ۵ درصد و ضریب آنها مثبت است؛ بنابراین، بین متغیرهای مذکور و سرمایه فکری در سطح اطمینان ۹۹ درصد، رابطه معنی‌دار مستقیمی وجود دارد. به عبارتی، متغیرهای اندازه

مدل زیر به ترتیب عبارت‌اند از ۸۱ درصد و ۷۹ درصد؛ بنابراین، می‌توان نتیجه گرفت در معادله رگرسیونی مزبور، ۷۹ درصد از تغییرات متغیر وابسته توسط متغیرهای مستقل و کنترل تبیین می‌شوند.

۵-۳-۱-۲- نتایج مدل دوم

مقدار احتمال آماره F (کمتر از ۰/۰۵) مدل بیان‌کننده معنی‌داری کلی ضرایب است و آماره دوربین واتسون با عدد ۱/۵۴ نشان‌دهنده نبود خودهمبستگی بین اجزای اخلال است. ضریب تعیین و ضریب تعیین تعدیل شده

جدول ۱۱: نتایج حاصل از تخمین مدل فرضیه دوم به روش پانل (اثرات ثابت)

Table 11: The results of estimating the second hypothesis model using the panel method (fixed effects)

IC it = α_0 + α_1 Ability + α_1 lifecycle it + α_1 Ability * lifecycle + it a1Fs it + a2 Br it + a3Roa it + a4 Sg it + a5Iob it + a6 Age it + a7Sos it + ϵ it				
متغیر وابسته: سرمایه فکری				
مقدار احتمال	آماره T	انحراف استاندارد	ضریب	نماد متغیر
۰,۰۰۰	۵,۱۵۶	۰,۴۵۱	۲,۳۲۷	Ability
۰,۱۷۹	-۱,۳۴۳	۰,۱۱۸	-۰,۱۵۹	Lifecycle
۰,۱۹۷	-۱,۲۹۰	۰,۵۵۶	-۰,۷۱۷	Lifecycle*Ability
۰,۰۰۰	۱۶,۱۰۶	۰,۰۷۰	۱,۱۴۰	Fs
۰,۰۱۲	-۲,۴۹۶	۰,۰۱۵	-۰,۰۳۸	Br
۰,۰۰۰	۲۷,۲۳۹	۰,۳۸۲	۱۰,۴۱۳	Roa
۰,۰۶۹	۱,۸۱۴	۰,۱۴۴	۰,۲۶۲	Sg
۰,۵۳۰	-۰,۶۲۷	۰,۳۰۴	-۰,۱۹۱	Lob
۰,۰۰۰	-۱۱,۰۸۱	۰,۹۵۴	-۱۰,۵۷۴	AGE
۰,۰۰۵	۲,۷۵۵	۰,۱۲۱	۰,۳۳۵	Sos
۰,۰۰۰	۸,۹۱۶	۲,۸۱۴	۲۵,۰۹۶	C
			ضریب تعیین	۰,۸۱۵
			ضریب تعیین تعدیل شده	۰,۷۹۵
			آماره F	۴۱,۴۲۵
			سطح احتمال	۰,۰۰۰
			آماره دوربین واتسون	۱,۵۴

منبع: یافته‌های تحقیق

فرضیه دوم رد می‌شود و نگرانی شغلی مدیرعامل (مرحله افول شرکت در چرخه عمر) بر رابطه توانایی مدیریت و سرمایه فکری تأثیر معناداری ندارد. بین متغیرهای کنترلی پژوهش سطح معنی‌داری متغیرهای اندازه شرکت، بازده دارایی‌ها و ساختار مالکیت دولتی کمتر از ۵ درصد و ضریب آنها مثبت است؛ بنابراین، بین متغیرهای مذکور و سرمایه فکری در سطح اطمینان ۹۹ درصد، رابطه معنی‌دار مستقیمی وجود دارد. به عبارتی، متغیرهای اندازه شرکت، بازده دارایی‌ها و ساختار مالکیت دولتی موجب افزایش

با توجه به نتایج جدول بالا، عرض از مبدأ مدل معادل ۲۵/۰۹۶ درصد است که در سطح اطمینان ۹۹ درصد معنی‌دار است. سطح معنی‌داری توانایی مدیریت کمتر از ۵ درصد و ضریب آن مثبت است؛ بنابراین، بین توانایی مدیریت و سرمایه فکری شرکت در سطح اطمینان ۹۹ درصد، رابطه معنی‌دار مستقیمی وجود دارد. سطح معنی‌داری چرخه عمر بیشتر از ۵ درصد است؛ بنابراین، بین چرخه عمر و سرمایه فکری رابطه معنی‌داری وجود ندارد. سطح معنی‌داری نگرانی شغلی ناشی از چرخه عمر بیشتر از ۵ درصد است؛ بنابراین،

۵-۳-۱-۳- نتایج مدل سوم

مقدار احتمال آماره F (کمتر از ۵ صدم) مدل بیان‌کننده معنی‌داری کلی ضرایب است و آماره دوربین و اتسون با عدد ۱/۵۴ نشان‌دهنده نبود خودهمبستگی بین اجزای اخلال است. ضریب تعیین و ضریب تعیین تعدیل‌شده مدل زیر به ترتیب عبارت‌اند از ۸۰ درصد و ۷۸ درصد؛ بنابراین، می‌توان نتیجه گرفت در معادله رگرسیونی مزبور، ۷۸ درصد از تغییرات متغیر وابسته توسط متغیرهای مستقل و کنترل تبیین می‌شوند.

سرمایه فکری شرکت می‌شوند. برخلاف آن، سطح معنی‌داری متغیرهای رشد شرکت و عمر شرکت کمتر از ۵ درصد و ضریب آنها منفی است؛ بنابراین، بین متغیرهای مذکور و سرمایه فکری در سطح اطمینان ۹۹ درصد، رابطه معنی‌دار معکوسی وجود دارد. به عبارتی، متغیرهای رشد شرکت و عمر شرکت موجب کاهش سرمایه فکری شرکت می‌شوند. همچنین، سطح معنی‌داری متغیرهای رشد فروش و استقلال هیئت‌مدیره شرکت بیشتر از ۵ درصد است؛ بنابراین، بین متغیرهای رشد فروش و استقلال هیئت‌مدیره با سرمایه فکری شرکت رابطه معنی‌داری وجود ندارد.

جدول ۱۲: نتایج حاصل از تخمین مدل فرضیه سوم به روش پانل (اثرات ثابت)

Table 12: The results of estimating the third hypothesis model using the panel method (fixed effects)

Br it + a6Roa it + a7Sg it + a8lob it IC it = α0 + α1Ability ++ a2 DUALITY it + α3Ability * DUALITY + it a4Fs it + a5 + a9 Age it + a10 Sos it + ε it				
متغیر وابسته: سرمایه فکری				
مقدار احتمال	آماره T	انحراف استاندارد	ضریب	نماد متغیر
۰,۰۰۰	۴,۸۷۱	۰,۳۴۵	۱,۶۸۴	Ability
۰,۰۱۳	۲,۴۶۳	۰,۱۹۰	۰,۴۷۰	Duality
۰,۰۰۷	۲,۶۹۰	۱,۳۰۴	۳,۵۱۰	Duality * Ability
۰,۰۰۰	۱۷,۵۹۷	۰,۰۵۹	۱,۰۵۴	Fs
۰,۱۲۵۰	-۱,۵۵۳	۰,۰۱۴	-۰,۰۲۱	Br
۰,۰۰۰	۳۰,۱۷۴	۰,۳۲۵	۹,۸۱۰	Roa
۰,۱۳۰	۱,۵۱۴	۰,۱۴۲	۰,۲۱۵	Sg
۰,۲۸۵	-۱,۰۶۸	۰,۲۴۳	-۰,۲۶۰	Lob
۰,۰۰۰	-۱۰,۷۱۸	۰,۹۶۰	-۱۰,۲۹۴	AGE
۰,۰۰۳	۲,۹۱۵	۰,۱۳۵	۰,۳۹۴	Sos
۰,۰۰۰	۸,۵۹۹	۲,۹۴۵	۲۵,۳۳۰	C
	۰,۸۰۸			ضریب تعیین
	۰,۷۸۸			ضریب تعیین تعدیل‌شده
	۳۹,۵۷۶			آماره F
	۰,۰۰۰			سطح احتمال
	۱,۵۵			آماره دوربین و اتسون

منبع: یافته‌های تحقیق

دارد. سطح معنی‌داری نفوذ مدیرعامل مدیریت کمتر از ۵ درصد و ضریب آن مثبت است؛ بنابراین، بین نفوذ مدیرعامل و سرمایه فکری شرکت در سطح اطمینان ۹۹ درصد، رابطه معنی‌دار مستقیمی وجود دارد. سطح معنی‌داری تأثیر نفوذ مدیرعامل * توانایی مدیریت کمتر

با توجه به نتایج جدول بالا، عرض از مبدأ مدل معادل ۲۵/۳۳۰ است که اگر سطح اطمینان ۹۹ درصدی ملاک است، سطح خطا ۱ درصد است؛ نه ۵ درصد؛ بنابراین، بین توانایی مدیریت و سرمایه فکری شرکت در سطح اطمینان ۹۹ درصد، رابطه معنی‌دار مستقیمی وجود

از ۵ درصد و ضریب آن مثبت است؛ بنابراین، فرضیه سوم تأیید می‌شود و نگرانی شغلی مدیرعامل (عدم نفوذ مدیرعامل) بر رابطه توانایی مدیریت و افزایش سرمایه فکری تأثیر معنادار و تضعیف‌کننده دارد. بین متغیرهای کنترلی پژوهش سطح معنی‌داری متغیرهای اندازه شرکت، بازده دارایی‌ها و ساختار مالکیت دولتی کمتر از ۵ درصد و ضریب آنها مثبت است؛ بنابراین، بین متغیرهای مذکور و سرمایه فکری در سطح اطمینان ۹۹ درصد، رابطه معنی‌دار مستقیمی وجود دارد. به عبارتی، متغیرهای اندازه شرکت، بازده دارایی‌ها و ساختار مالکیت دولتی موجب افزایش سرمایه فکری شرکت می‌شوند. برخلاف آن، سطح معنی‌داری متغیرهای رشد شرکت و عمر شرکت کمتر از ۵ درصد و ضریب آنها منفی است؛ بنابراین، بین متغیرهای مذکور و سرمایه فکری در سطح اطمینان ۹۹ درصد، رابطه معنی‌دار معکوسی وجود دارد. به عبارتی، متغیرهای رشد شرکت و عمر شرکت موجب کاهش سرمایه فکری شرکت می‌شوند. همچنین، سطح معنی‌داری متغیرهای رشد فروش و استقلال هیئت‌مدیره شرکت بیشتر از ۵ درصد است؛ بنابراین، بین متغیرهای رشد فروش و استقلال هیئت‌مدیره با سرمایه فکری شرکت رابطه معنی‌داری وجود ندارد.

۶- نتیجه‌گیری

دانش و سرمایه فکری به‌عنوان استراتژی‌های پایدار برای حصول و نگهداری مزیت رقابتی سازمان‌ها تشخیص داده شده است. در مقابل حیات یک شرکت به عملکرد مناسب مدیران در فضای کاری وابسته است که مهم‌ترین عامل موفقیت شرکت‌ها در جذب سرمایه‌گذاری و سودآوری، مدیریت یک شرکت است. با توجه به اهداف پژوهش و دقت به این مسئله که مدیران شرکت‌ها در صورت داشتن نقش دوگانه، نفوذ چشمگیری در هیئت‌مدیره خواهند داشت و نگرانی

شغلی آنها ممکن است کمتر باشد و همچنین با توجه به اینکه در چرخه عمر مختلف شرکت نگرانی شغلی مدیریت متفاوت است، در این پژوهش تأثیر توانایی مدیرعامل بر میزان سرمایه‌گذاری بر سرمایه فکری بررسی می‌شود. در این پژوهش نقش نگرانی شغلی مدیرعامل به‌عنوان معیار تعدیل‌گر مدنظر قرار گرفته است و سؤال اصلی تحقیق اینگونه بیان شد که آیا توانایی مدیریت بر سرمایه‌گذاری در سرمایه فکری تأثیر معناداری دارد و آیا نگرانی شغلی مدیریت بر رابطه توانایی مدیریت و سرمایه‌گذاری بر سرمایه فکری تأثیر معناداری دارد یا خیر. براساس تحلیل انجام‌شده می‌توان بیان کرد توانایی مدیریت باعث افزایش سرمایه فکری خواهد شد و نگرانی شغلی این ارتباط را تعدیل می‌کند؛ بنابراین، بر طبق تحلیل فرضیه اول می‌توان بیان کرد توانایی مدیریت باعث افزایش معنادار سرمایه‌گذاری در سرمایه فکری شرکت می‌شود؛ در نتیجه، فرضیه اول تحقیق پذیرفته شد. در تحلیل نتایج می‌توان بیان کرد توانایی مدیران یکی از عواملی است که موجب بهبود سرمایه فکری و عملکرد مالی شرکت‌ها می‌شود. نتایج فرضیه اول پژوهش با مبانی نظری بیان‌شده و نتایج حاصل از پژوهش (Nadeem et al., 2021)، جلالیان و جامعی (۱۳۹۹)، هم‌راستا هستند. براساس تحلیل فرضیه دوم می‌توان بیان کرد نگران شغلی ناشی از حضور شرکت در چرخه عمر افول نمی‌تواند به‌طور معناداری تأثیر توانایی مدیریت و سرمایه فکری را تعدیل کند که این نتایج با مبانی نظری تحقیق مطابقت ندارند؛ زیرا بیان شده بود چرخه حیات شرکت بر فرصت‌های مدیریت برای اداره پروژه‌های درحال اجرا و کاهش هزینه‌ها به‌منظور افزایش سرمایه‌های فکری اثرگذار است؛ در نتیجه، فرضیه دوم پذیرفته نمی‌شود. نتایج حاصل از این فرضیه با نتایج پژوهش اثنی عشری (۱۳۹۶)، Deepa، Narayan et al., (2017) مرتبط هستند. درنهایت، با

شرکت.

منابع

- اثنی‌عشری، حمیده و مهدی نادرینورعینی. (۱۳۹۶). الگوی مدیریت سود در چرخه عمر شرکت آن. *دانش حسابداری مالی*، ۴(۱۲)، ۱-۲۱.
- ایزدی‌نیا، ناصر، گوگردچیان، احمد و مژگان تنباکویی. (۱۳۹۳). تأثیر توانایی مدیریتی بر کیفیت سود در شرکت‌های پذیرفته‌شده در بورس اوراق بهادار تهران. *نشریه پژوهش‌های حسابداری مالی*، ۶(۳)، ۲۱-۳۶.
- بنابی‌قدیم، رحیم، واعظ، سیدعلی و رامین انسانی. (۱۴۰۱). تأثیر سرمایه‌فکری بر گزارشگری عملکرد پایداری تجاری و استراتژی کسب‌وکار. *نشریه پژوهش‌های حسابداری مالی*، ۱۴(۲)، ۶۳-۹۰.
- جانعلی‌زاده، محمد، اشرفی، مجید، بخارائیان خراسانی، مریم و گرگانلی‌دوجی جمادوردی. (۱۴۰۳). بررسی نقش تأمین مالی توسط مدیران عامل خودشیفته در کارایی سرمایه‌گذاری شرکت‌های پذیرفته‌شده در بورس اوراق بهادار تهران. *دانش سرمایه‌گذاری*، ۱۳(۵۲)، ۹۳۹-۹۶۱.
- جلالیان، نجمه و حمید جامعی. (۱۳۹۹). بررسی تأثیر سرمایه اجتماعی بر اثربخشی مدیران با توجه به متغیر میانجی سرمایه فکری. *فصلنامه علمی نظارت و بازرسی ناجا*، ۱۴(۵۴)، ۳۵-۵۴.
- حسنی‌القار، مسعود و محمد مرفوع. (۱۳۹۶). بررسی تأثیر توانایی مدیریت بر سیاست تقسیم سود. *پژوهش‌های تجربی حسابداری*، ۶(۳)، ۱۰۳-۱۲۹.
- خواجوی، شکراله و محمدحسین قدیریان‌آرانی. (۱۳۹۷). نقش سرمایه فکری در پیش‌بینی بحران مالی. *پیشرفت‌های حسابداری*، ۱۰(۲)، ۱۳۷-۱۶۵.
- دربندی‌فراهانی، سعید، مسلمی، آذر و مرضیه شریعتی. (۱۴۰۱). مطلوبیت سنجش و گزارشگری ابعاد سرمایه فکری بر ابعاد حسابداری پایداری با تعدیل‌گری

تحلیل به‌دست‌آمده از فرضیه سوم می‌توان عنوان کرد مطابق با مبانی نظری نگرانی شغلی مدیرعامل ناشی از عدم نفوذ وی در هیئت‌مدیره تأثیر معناداری بر رابطه توانایی مدیریت و میزان سرمایه‌گذاری در سرمایه فکری خواهد داشت و در نتیجه فرضیه سوم تحقیق پذیرفته می‌شود. در تحلیل این نتیجه می‌توان بیان کرد مدیران عامل توانمندتر سرمایه‌گذاری بیشتری در سرمایه فکری انجام می‌دهند و در همین راستا می‌توان انتظار داشت وقتی نگرانی‌های شغلی مدیرعامل واقعاً کم باشد (به دلیل عوامل دیگر)، پیوند بین توانایی مدیرعامل و سرمایه‌گذاری‌های سرمایه فکری کمتر قوی خواهد بود (Yuan et al., 2019). نتایج حاصل از این فرضیه با نتایج پژوهش F Degeorge et al., (2013) در یک راستا هستند.

۷- پیشنهادهای پژوهش

- با توجه به یافته‌های پژوهش می‌توان پیشنهادهای زیر را مطرح کرد:
- به تصمیم‌گیران شرکت‌های بورس پیشنهاد می‌شود در تقویت توانایی مدیریت عامل خود روش‌های مختلف را به کار گیرند؛ زیرا با افزایش توانمندی مدیر شرکت، سرمایه فکری در شرکت تقویت می‌شود و عملکرد و ارزش شرکت افزایش خواهد یافت.
 - با توجه به محتوای اطلاعاتی نفوذ مدیرعامل در بحث سرمایه فکری به سهامداران پیشنهاد می‌شود در تحلیل سرمایه‌گذاری‌های خود به ویژگی‌های مدیرعامل از جمله نفوذ آن دقت نظر داشته باشند.
 - با توجه به اهمیت سرمایه فکری پژوهش‌های زیر به پژوهشگران آتی پیشنهاد داده می‌شوند:
 - بررسی تأثیر توانایی مدیریت بر افزایش سرمایه‌گذاری در سرمایه فکری با لحاظ کردن بیش‌اطمینانی مدیریت؛ بررسی رابطه مسئولیت اجتماعی شرکتی بر افزایش سرمایه‌گذاری در سرمایه فکری در طول چرخه عمر

قضایوت و تصمیم‌گیری در حسابداری و حسابرسی،
 ۲ (۷)، ۶۶-۴۳
 ماندگاری، علی و داریوش دموری. (۱۴۰۲). بررسی تأثیر
 انعطاف‌پذیری مالی، کارایی مدیریتی و چرخه عمر بر
 عملکرد مالی شرکت‌های پذیرفته‌شده در بورس
 اوراق بهادار تهران. *راهبرد مدیریت مالی*، ۱۱(۲)،
 ۹۷-۱۲۸.
 ممتازیان، علیرضا و مصطفی کاظم‌زاده. (۱۳۹۵). بررسی
 رابطه بین قابلیت‌های مدیریت و معیارهای عملکرد
 با استفاده از تحلیل پوششی داده‌ها: مطالعه تجربی
 شرکت‌های پذیرفته‌شده در بورس اوراق بهادار تهران.
پژوهش تجربی حسابداری، ۶(۲)، ۸۸-۶۵.
 نیک‌بخت، محمدرضا، جهان‌دوست‌مرغوب، مهران و ثریا
 ویسی‌حصار. (۱۳۹۹). بررسی تأثیر پیچیدگی شرکت
 بر ارتباط بین توانایی مدیریت و عدم شفافیت
 اطلاعات. *نشریه پژوهش‌های حسابداری
 مالی*، ۱۲(۳)، ۱۰۴-۸۳.

References

Andreou, P.C., Ehrlich, D., & Christodoulos L.
 (2013). Managerial ability and firm
 performance: evidence from the global
 financial crisis, DOI:10.2139/ssrn.2633216.
 Anthony, J.H., & Ramesh, K. (1992). Association
 between Accounting Performance Measures
 and Stock Prices a test of the life cycle
 hypothesis. *Journal of Accounting and
 Economics*, 15, 203-27. doi.
[https://doi.org/10.1016/0165-4101\(92\)90018-
 W](https://doi.org/10.1016/0165-4101(92)90018-W).
 Azizi, k., eivani, hadis, f., & abdi, Dellavari, S.,
 (2023). The Effect of Managers' Ability on
 The Relationship Between the Quality of
 Accounting Information and Investor Behavior
 and Trading Performance. *Judgment and
 Decision Making in Accounting and Auditing*,
 9(3), 1-30 doi:.
[https://sanad.iau.ir/Journal/jdaa/Article/107991
 4 \[In Persian\]](https://sanad.iau.ir/Journal/jdaa/Article/1079914)
 Bonabi ghadim, R., Vaez, S. A., & Ensani, R.
 (2022). The Effect of Intellectual Capital on
 Sustainability Performance Reporting and

مدیریت دانش سازمانی. *نشریه علمی رویکردهای
 پژوهشی نوین مدیریت و حسابداری*، ۶(۲۳)، ۴۱۲-
 ۴۳۲.
 دستگیر، محسن، عرب‌صالحی، مهدی، امین‌جعفری،
 راضیه و حسنعلی اخلاقی. (۱۳۹۳). تأثیر سرمایه
 فکری بر عملکرد مالی شرکت. *پژوهش‌های
 حسابداری مالی و حسابرسی (پژوهشنامه حسابداری
 مالی و حسابرسی)*، ۶(۲۱)، ۳۶-۱.
 رضایی، فرزین، پیری، عبدا... و وحید نیلی. (۱۳۹۲).
 تأثیر سرمایه فکری بر ارزش بازار شرکت‌ها در
 مراحل مختلف چرخه حیات. *فصلنامه مدیریت
 توسعه و تحول*، ۵(۱۳)، ۱۹-۲۷.
 سعیدی، حمید و علی بیات. (۱۴۰۰). بررسی تأثیر
 توانایی مدیریت بر رابطه بین کیفیت حاکمیت شرکتی
 و عملکرد سرمایه فکری. *چشم‌انداز حسابداری و
 مدیریت*، ۴(۴۴)، ۷۷-۸۸.
 شیرمحمدی، پوران. (۱۴۰۲). مروری بر ادبیات
 حسابداری سرمایه فکری: سقوط و احیای حسابداری
 سرمایه فکری. *نشریه علمی رویکردهای پژوهشی
 نوین مدیریت و حسابداری*، ۷(۲۴)، ۵۶۸-۵۸۱.
 عزیزی، کیوان، ایوانی، فرزاد، عبدی، حدیث و سیدجواد
 دلاوری. (۱۴۰۳). اثر توانایی مدیران بر رابطه بین
 کیفیت اطلاعات حسابداری و رفتار و عملکرد
 معاملاتی سرمایه‌گذاران. *قضایوت و تصمیم‌گیری در
 حسابداری*، ۹(۳)، ۳۰-۱.
 غنی‌زاده، بهرام، دستگیر، محسن و افسانه سروش‌یار.
 (۱۴۰۰). تأثیر دانش مالی مدیران عامل بر کیفیت
 حسابرسی با در نظر گرفتن اثر تعدیل‌کننده توانایی
 مدیریت. *پیشرفت‌های حسابداری*، ۱۳(۱)، ۲۹۹-
 ۳۳۴.
 فیل سرائی، مهدی. (۱۴۰۲). کارایی مدیریت، تأخیر در
 تعدیل قیمت سهام و کارایی اطلاعاتی قیمت سهام.

- G. (2016). Do corporate policies follow a lifecycle? *Journal of Banking & Finance*, 69, 95–107. doi: <http://dx.doi.org/10.1016/j.jbankfin.2016.04.009>.
- Filsaraei, m (2023). Managerial Efficiency, Adjustment Delay Stock Price and Stock Price Informational Efficiency. *Judgment and Decision Making in Accounting and Auditing*, 2(7), 66-43 doi: 10.30495/jdaa.2023.705526 [In Persian]
- Ghanizadeh, B., Dastgir, M., & Soroushyar, A. (2021). The Effect of CEO's financial knowledge on Audit Quality: Considering the Moderating Effect of Managerial Ability CEO's financial knowledge. *Journal of Accounting Advances*, 13(1), 299-334 doi: 10.22099/jaa.2021.41488.2166 [In Persian].
- Guthrie, J, F., & Ricceri, J Dumay (2012). Reflections and projections: a decade of intellectual capital accounting research. *The british accounting review*, 44 (2), 68-82. DOI: <https://doi.org/10.1016/j.bar.2012.03.004>.
- Hao, Y. (2022). CEO Experience, Managerial Overconfidence and Investment Efficiency: Evidence from a Natural Experiment in China. Available at SSRN: <https://ssrn.com/abstract=4021697>.
- Hasani al-Qar, M., & marfoua, M. (2016). Investigating the effect of management ability on profit sharing policy. *Experimental Accounting Research*, 6(3), 103-129. DOI: 10.22051/jera.2017.12065.1462 [In Persian].
- Izadinia, N., Googerdchian, A., & Tanbakouei, M. (2014). The Impact of Managerial Ability on Earnings Quality of Companies Listed in Tehran Stock Exchange. *Financial Accounting Research*, 6(3), 21-36. Doi: 20.1001.1.23223405.1393.6.3.3.7 [In Persian]
- Jalalian, N., Jamei, H. (2019). Investigating the effect of social capital on the effectiveness of managers according to the mediating variable of intellectual capital. *Naja Scientific Quarterly of Monitoring and Inspection*, 14(54), 35-54 doi: 10.22034/si.2021.95532 [In Persian]
- Janalizadeh, m., Ashrafi, m., Bokharaeian Khorasani, M., & Gorganli Doji. Gemadverdi. (2023). Investigating the Role of Financing by Narcissistic CEOs in the Investment Efficiency of Companies Listed on the Tehran Stock Exchange. *Journal of Investment Knowledge*, 13(52), 961-939. doi: 10.30495/jik.2024.23256 [In Persian]
- Business Strategy. *Financial Accounting Research*, 14(2), 63-90. Doi: 10.22108/FAR.2022.133847.1890 [In Persian].
- Chao, C.C., Hu, M., Munir, Q., & Li, T. (2017). The impact of CEO power on corporate capital structure: New evidence from dynamic panel threshold analysis. *International Review of Economics & Finance*, 51, 107–120. doi: <https://doi.org/10.1016/j.iref.2017.05.010>.
- Darbandi Farahani, S., Muslimi, A., & Shariati M. (2022). The desirability of measuring and reporting the dimensions of intellectual capital on the dimensions and structures of sustainability accounting by adjusting organizational knowledge management. *Journal of New research approaches in management and accounting*, 6(87), 412-432 doi: <https://www.magiran.com/paper/2553628/%D9%85> [In Persian].
- Dastgir, m., arabsalehi, m., amin jafari, r., & akhlaghi, h. (2014). the impact of intellectual capital on firm's financial performance. *the financial accounting and auditing researches*, 6(21), 1-36. sid. doi: <https://sid.ir/paper/198277> [In Persian].
- Deepa Narayan. Michael Woolcock. (2017). Social Capital: Implications for Development Theory, Research, and Policy. February 2000, *The World Bank Research Observer*, 15(2), 225-49 DOI: 10.1093/wbro/15.2.225.
- DeGeorge, Y., Ding, T., Jeanjean, H., & Stolow, y (2013). Analyst Coverage, Earnings Management and Financial Development: An International Study. *Journal of Accounting and Public Policy*, 32(1). <https://doi.org/10.1016/j.jaccpubpol.2012.10.003>.
- Demerjian, P., Lev, B., & McVay, S. (2012b). Quantifying managerial ability: A new measure and validity tests. *Management Science*, 58(7), 1229–1248. doi.org/10.1287/mnsc.1110.1487
- Dinu, E. (2022). A systematic review of the literature on intellectual capital management, technology and innovation. *Ekonomicko-manazerske spektrum*, 16(1), 58-75. <https://doi.org/10.26552/ems.2022.1.58-75>.
- Eснаashari, H., & naderi nooreyni, M. (2017). Earnings management pattern in firm's life cycle. *Financial Accounting Knowledge*, 4(1), 22-1. Doi: <https://orcid.org/0000-0003-3648-8899> [In Persian]
- Faff, R., Kwok, W.C., Podolski, E. J., & Wong,

- <https://doi.org/10.1108/JBSED-07-2021-0100>.
- Porter, M.E. (2008). *Competitive Strategy: Techniques for Analyzing Industries and Competitors*. Simon and Schuster, New York. <https://www.amazon.com/Competitive-Strategy-Techniques-Industries-Competitors/dp/0684841487>.
- Banerjee, P., & Deb, S. G. (2023). Capital investment, working capital management, and firm performance: Role of managerial ability in US logistics industry. *Transportation Research Part E: Logistics and Transportation Review*, 176, 103224. <https://doi.org/10.1016/j.tre.2023.103224>.
- Pulic, A. (2004). Intellectual capital-does it create or destroy value?, *Measuring Business Excellence*, 8(1). DOI:10.1108/13683040410524757.
- Rezaei, F., Piri, A., & Nili, V. (2012). The effect of intellectual capital on the market value of companies at different stages of the life cycle. *Development and Transformation Management Quarterly*, 5(13), 19-27. doi: <https://civilica.com/doc/791874>[In Persian]
- Roychowdhury, S. (2006). Earnings management through real activities manipulation. *Journal of Accounting and Economics*, 42(3), 335-370. <https://doi.org/10.1016/j.jacceco.2006.01.002>.
- Saeedi, H., & Bayat, A. (2021). Investigating the effect of management ability on the relationship between the quality of corporate governance and the performance of intellectual capital. *Journal of Accounting and Management Vision*, 4(44), 77-88. doi: https://www.jamv.ir/article_135559.html[In Persian].
- Shirmohammadi, P. (2023). A review of intellectual capital accounting literature: the fall and revival of intellectual capital accounting. *Scientific Journal of New Research Approaches in Management and Accounting*, 7(24), 568-581. doi: <https://majournal.ir/index.php/ma/article/view/1883>[In Persian]
- Chemmanur, T. J., & Paeglis, I. (2005). Management quality, certification, and initial public offerings. *Journal of Financial Economics*, 76(2), 331-368. <https://doi.org/10.1016/j.jfineco.2004.10.001>. 2005.
- Young Chu, Po., Yu Ling Lin., Hsing Hwa Hsiung., & Tzu Yar Liu. (2006). Intellectual capital: An empirical study of ITRI. *Technological Forecasting and Social Change*, Jin G, Jiang Q., & Liu X. (2022). Customer Concentration, Managerial Ability, and Corporate Performance. *Front. Psychol*, 12, 814646. doi: <https://doi.org/10.3389/fpsyg.2021.814646>.
- khajavi, shokrollah., & ghadirian arani, mohammad hossein. (2019). the role of intellectual capital in financial distress prediction. *journal of accounting advances (jaa) (journal of social sciences and humanities)*, 10(2(75/3)), 137-166. doi: 10.22099/jaa.2018.29323.1706 [In Persian]
- Krause, Matthew Semadeni., & Albert A. Cannella, Jr. (2014). CEO Duality: A Review and Research Agenda - *Journal of Management*, 40(1), January 2014, 256-286. DOI: 10.1177/0149206313503013
- Kreitner, Robert Angelo Kinicki. (2001). *Organizational Behavior* Irwin/McGraw Hill., 2001 - Organizational behavior - 774 pages. <https://www.scirp.org/reference/referencespapers?referenceid=3022279>.
- Mandegari, A., & Damoori, D. (2023). The Effect of Financial Flexibility, Managerial Efficiency, and Life Cycle on the Financial Performance of Companies Listed in the Tehran Stock Exchange. *Journal of "Financial Management Strategy*, 2(7), 66-43. doi: 10.22051/jfm.2023.42306.2765 [In Persian]
- Momtazian, a., & kazem nejad, m. (2016). Managerial Abilities and Performance Measures. *Empirical Research in Accounting*, 6(2), 65-88. doi: <https://civilica.com/doc/978634> [In Persian]
- Nadeem, M., Gan, C., & Nguyen, C. (2021). CEO ability, career concerns, firms' lifecycle and investments in intellectual capital. *International Review of Economics and Finance*, 75(2021), 237-251. doi: <https://doi.org/10.1016/j.iref.2021.04.023>.
- Nikbakht, m.r., jahandoust marghoub, m., & weysihesar, s. (2020). investigating the effect of company complexity on the relationship between management ability and lack of transparency of information. *journal of financial accounting research*, 12(3(45)), 83-104. doi: 10.22108/FAR.2021.124385.1654 [In Persian]
- Olohunlana, A.O., Odeleye, A.T., & Isola, W.A. (2023). Determinants of the intellectual capital efficiency of listed banks in Nigeria: a DEA approach. *Journal of Business and Socio-economic Development*, 3(1), 86-96.

responsibility. *Journal of Business Ethics*, 157,
391–411. DOI: 10.1007/s10551-017-3622-3.

73(7), 886-902.
<https://doi.org/10.1016/j.techfore.2005.11.001>.
Yuan, Y., Tian, G., Lu, L.Y., & Yu, Y. (2019).
CEO ability and corporate social

